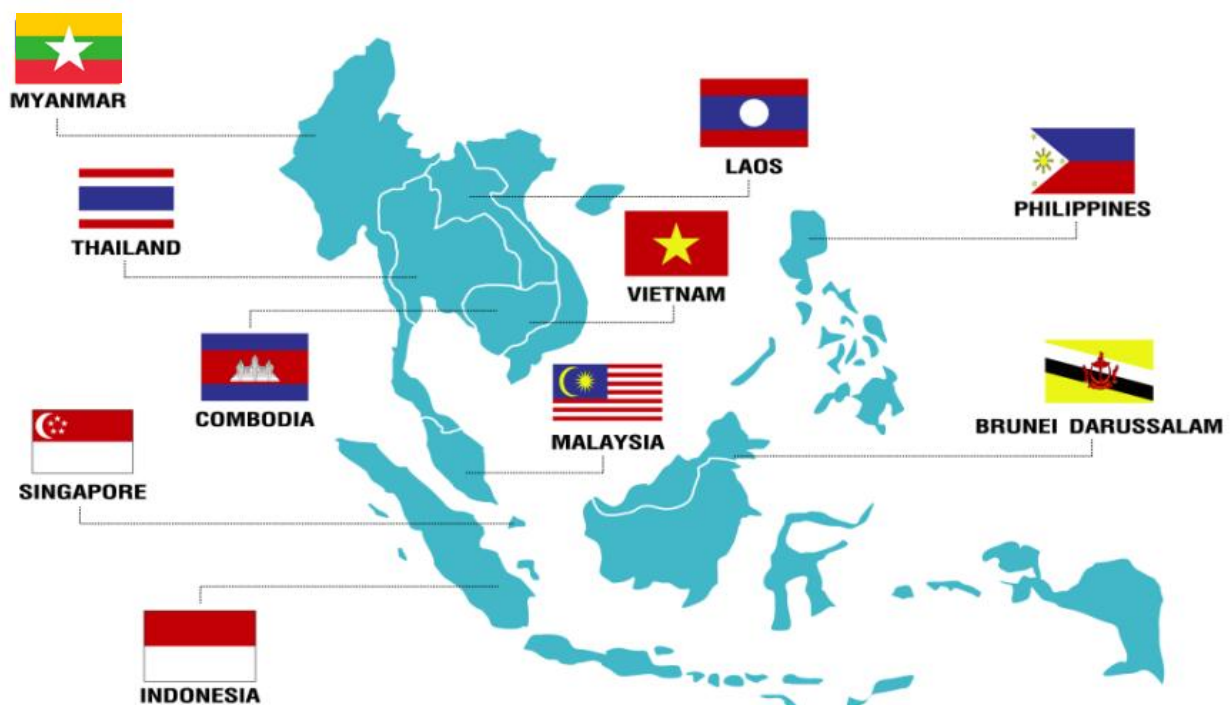

ASEAN (Association of South East Asian Nations)

กำเนิดอาเซียน สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อังกฤษ: Association of South East Asian Nations) หรือ อาเซียน (ASEAN) เป็นองค์การทางภูมิศาสตร์การเมืองและองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว กัมพูชา เวียดนาม และพม่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันในการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก และการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่ และเป็นการเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติ

ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ซึ่งผู้แทนทั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย) ตุน อับดุล ราชัก บิน สุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหมและรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย) นายนาซิโซ รามอส (รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์) นายเอส ราชารัตนัม (รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์) และพันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีต่างประเทศไทย) ในเวลาต่อมาได้มีประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม (เป็นสมาชิกเมื่อ 8 ม.ค. 2527) เวียดนาม (วันที่ 28 ก.ค. 2538) ลาว พม่า (วันที่ 23 ก.ค. 2540) และ กัมพูชา (วันที่ 30 เม.ย. 2542) ตามลำดับ จากการรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ทำให้อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การจัดตั้ง

สมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ อาเซียน ได้รับการจัดตั้งขึ้นในวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ณ วังสราญรมย์ ในกระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร โดยมีประเทศสมาชิกเริ่มแรก 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมา บรูไนดารุสซาลามได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวันที่ 8 มกราคม 2527 เวียดนามได้เข้าร่วมเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 ลาวและพม่าเข้าร่วมเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และกัมพูชาเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542

ภูมิภาคอาเซียนนั้น ประกอบด้วยประชากรประมาณ 567 ล้านคน มีพื้นที่โดยรวม 4.5 ล้านตารางกิโลเมตร ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติประมาณ 1,100 พันล้านดอลลาร์ และรายได้โดยรวมจากการค้าประมาณ 1.4 ล้านล้านดอลลาร์ (สถิติในปี 2550)

วัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียน

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการบริหาร ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ สัญลักษณ์ของอาเซียน คือ รูปวงข้าว สีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน วงข้าว 10 ต้น หมายถึง ประเทศสมาชิก 10 ประเทศ สีเหลืองหมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและการมีพลวัติ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

ปฏิญญา

อาเซียน (The ASEAN Declaration) ได้ระบุว่าเป้าหมายและจุดประสงค์ของอาเซียน คือ 1) เร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและการพัฒนาวัฒนธรรมในภูมิภาค และ 2) ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยการเคารพหลักความยุติธรรมและ หลักนิติธรรมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ตลอดจนยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ใน โอกาสครบรอบ 30ปีของการก่อตั้งอาเซียน ในปี 2540 (ค.ศ.1997) ผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรอง "วิสัยทัศน์อาเซียน 2020" (ASEAN Vision 2020) โดยเห็นพ้องกันในวิสัยทัศน์ร่วมของอาเซียนที่จะเป็นวงสมานฉันท์ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก การใช้ชีวิตในสภาพที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองผูกมัดกันเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา ที่มีพลวัตและในประชาคมที่มีความเอื้ออาทรระหว่างกันปี 2546 ผู้นำอาเซียนได้เห็นพ้องกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียนที่ประกอบด้วย 3 เสาหลัก อันได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community-ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) ภายในปี 2563 ต่อมา ในการประชุม สดุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู ฟิลิปปินส์ ผู้นำประเทศอาเซียนตกลงที่จะเร่งรัดกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จภายในปี 2558

โครงสร้างและกลไกการดำเนินงาน

นโยบาย

การดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน การประชุมสุดยอดเป็นการประชุมในระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกจะได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว โดยการจัดทำเอกสารในรูปแบบของแผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) เช่น Hanoi Declaration, Hanoi Plan of Action และ ASEAN Convention on Counter Terrorism เป็นต้นส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวม และนโยบายเฉพาะด้าน โดยหารือในรายละเอียดมากขึ้น

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของอาเซียน

1. สำนักเลขาธิการอาเซียน หรือ ASEAN Secretariat ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างประเทศสมาชิก โดยมีเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretary-General) เป็นหัวหน้าสำนักงาน ผู้ดำรงตำแหน่งคนปัจจุบันคนไทย คือ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ซึ่งมีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี (ค.ศ. 2008-2012)

2. สำนักงานอาเซียนแห่งชาติ หรือ ASEAN National Secretariat เป็นหน่วยงานระดับกรมในกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย มีหน้าที่ประสานกิจการอาเซียนในประเทศนั้นและติดตามผลการดำเนินงาน สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

ประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนได้จัดการประชุมขึ้น เรียกว่า การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ซึ่งประมุขของรัฐบาลของแต่ละประเทศสมาชิกจะมาอภิปรายและแก้ไขประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่รวมไปถึงการจัดการประชุมร่วมกับประเทศนอกกลุ่มสมาชิก เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งแรกจัดขึ้นที่จังหวัดบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ในปี พ.ศ. 2519 จากผลของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่สาม ณ กรุงมะนิลา ในปี พ.ศ. 2530 สรุปว่าผู้นำประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนควรจะจัดการประชุมขึ้นทุกห้าปี [29] อย่างไรก็ตาม ผลของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ต่อมาที่ประเทศสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2535 ได้เสนอให้จัดการประชุมให้บ่อยขึ้น และได้ข้อสรุปว่าจะมีการจัดการประชุมสุดยอดขึ้นทุกสามปีแทน[29] ต่อมา ในปี พ.ศ. 2544 ผู้นำสมาชิกประเทศกลุ่มอาเซียนได้เสนอให้จัดการประชุมขึ้นทุกปีเพื่อแก้ไข ประเด็นปัญหาต่วนที่ส่งผลกระทบต่อในพื้นที่ ประเทศสมาชิกจะได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดขึ้นเรียงตามตัวอักษร ยกเว้นประเทศพม่า ซึ่งถูกยกเลิกการเป็นเจ้าภาพการประชุมในปี พ.ศ.2549 เนื่องจากปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งมีแรงกดดันจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547

สำนักงานใหญ่ กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย

คำกล่าวทักทาย (ภาษาอาเซียน)	
บรูไน	ซาลามัต คางัง
อินโดนีเซีย	ซาลามัต เซียง
มาเลเซีย	ซาลามัต คางัง
ฟิลิปปินส์	กมุสตา
สิงคโปร์	หนีท่าว
ไทย	สวัสดี
กัมพูชา	ซัวสเด
ลาว	สะบายดี
พม่า	มิงกาลาบา
เวียดนาม	ชินจ่าว

ประเทศสมาชิก

1. ประเทศไทย

2. ประเทศมาเลเซีย (อังกฤษ: Malaysia)

เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แบ่งเป็น 2 ส่วน โดยมีทะเลจีนใต้กั้น ส่วนแรกคือ คาบสมุทรมลายูมีพรมแดนทิศเหนือติดกับประเทศไทย และทิศใต้ติดกับสิงคโปร์ ส่วนที่สองคือ ทางเหนือของเกาะบอร์เนียว มีพรมแดนทิศใต้ติดอินโดนีเซีย และมีพรมแดนล้อมรอบประเทศบรูไนในอาเซียน มาเลเซียเป็นสมาชิกก่อตั้งของกลุ่มประเทศอาเซียน

ประเทศมาเลเซียมีศาสนา อิสลาม เป็นศาสนาประจำชาติ ภาษาที่ใช้คือ ภาษามลายู

สกุลเงิน ริงกิต

เนื้อร้อง

ภาษามลายู อักษรโรมัน	ภาษามลายู อักษรยาวี	คำแปล
Negaraku, Tanah tumpahnya darahku, Rakyat hidup, Bersatu dan maju,	نڬاراكو تانه تومڤهڠن دارهكو رعيت هيدوف برساتو دان ماجو	แผ่นดินของข้า คือผืนดินถิ่นเกิด ผองประชาพำนัก ด้วยรักสามัคคี ก้าวหน้า
Rahmat bahagia, Tuhan kurniakan, Raja kita, Selamat bertakhta.	رحمة بهاگيا توهن کورنياکن راج کيت سلامت برتختا	จงประสพสุขล้วน ขอพระเจ้าทรงอำนวยการ ขอองค์ราชา ทรงปกครองแผ่นดินโดยธรรม
Rahmat bahagia, Tuhan kurniakan, Raja kita, Selamat bertakhta.	رحمة بهاگيا توهن کورنياکن راج کيت سلامت برتختا	จงประสพสุขล้วน ขอพระเจ้าทรงอำนวยการ ขอองค์ราชา ทรงปกครองแผ่นดินโดยธรรม

เมืองหลวงของประเทศมาเลเซีย

กัวลาลัมเปอร์ (ออกเสียงตามภาษามลายูว่า กัวลาลุมปูร์; อักษรยาวี: کوالا لومڤور) เป็นเมืองหลวงของประเทศมาเลเซียและเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศด้วย ภายในมาเลเซียเอง กัวลาลัมเปอร์มักจะถูกย่อ ๆ ว่า KL กัวลาลัมเปอร์เป็นหนึ่งในสามเขตสหพันธของมาเลเซีย (Malaysian Federal Territories) ล้อมรอบด้วยรัฐสลังงอ (Selangor state) บนชายฝั่งตะวันตกตอนกลางของคาบสมุทรมลายู (Peninsular Malaysia) ฝ่ายบริหารของรัฐบาลมาเลเซียได้ย้ายไปที่เมืองใหม่คือ ปูตราจายา อย่างไรก็ตาม พระราชวังของกษัตริย์ของมาเลเซีย รัฐสภามาเลเซีย และฝ่ายนิติบัญญัติยังคงอยู่ที่กัวลาลัมเปอร์

อาหารขึ้นชื่อของประเทศมาเลเซียได้แก่ [คลิกที่ธงเพื่อกลับไปยังหน้าเมนูประเทศมาเลเซีย](#)

- หมูสะเต๊ะ
- แกงกระหรี่
- แกงมัสมั่น

ดอกไม้ประจำชาติมาเลเซียคือ ดอกชบา

3.บรูไนดารุสซาลาม Brunei Darussalam

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว (ละติจูดที่ 5 เหนือเส้นศูนย์สูตร)

พื้นที่ 5,765 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ร้อยละ 70 เป็นป่าไม้เขตร้อน

เมืองหลวง บันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan)

ประชากร 395,027 คน (2553)

ภาษาราชการ ภาษามาเลย์ (Malay หรือ Bahasa Melayu)

ศาสนา อิสลาม (67%) พุทธ (13%) คริสต์ (10%) และฮินดู (10%)

การเมืองการปกครอง

ประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร สมเด็จพระราชาธิบดี ฮัจญ์ ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ (Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ 29

รัฐมนตรีต่างประเทศ เจ้าชายโมฮาเหม็ด โบลเกียห์ (Prince Mohamed Bolkiah)

ระบบการปกครอง สมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นองค์ประมุขผู้นำรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เขตการปกครอง แบ่งเป็นสี่เขตคือ เขต Brunei-Muara เขต Belait เขต Temburong และเขต Tutong

วันชาติ 23 กุมภาพันธ์

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 1 มกราคม 2527

เศรษฐกิจการค้า

เศรษฐกิจ

หน่วยเงินตรา บรูไนดอลลาร์ (1 บรูไนดอลลาร์ ประมาณ 24.07 บาท)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 12.0 พันล้าน USD (2553)

รายได้ประชาชาติต่อหัว 28,340 USD (2553)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 0.5(2553)

สินค้านำเข้าสำคัญ เครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าเกษตร อาทิ ข้าวและผลไม้

สินค้าส่งออกสำคัญ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับบรูไนดารุสซาลาม

1. ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

1.1 ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับบรูไนเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 เอกอัครราชทูต ณ บันดาร์ เสรี เบกาวัน คนปัจจุบัน คือ นายพิทักษ์ พรหมบุบผา และเอกอัครราชทูตบรูไนประจำประเทศไทยคนปัจจุบัน คือ Dato Paduka Haji Kamis bin Haji Tamin

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับบรูไนดำเนินด้วยดีมาโดยตลอด ทั้งสองฝ่ายมีความใกล้ชิดโดยเฉพาะระดับพระราชวงศ์ และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำระดับสูงอยู่เสมอ ทั้งสองฝ่ายมีทัศนคติที่ดีต่อกัน ไม่มีความบาดหมางทางประวัติศาสตร์ เป็นพันธมิตรในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในกรอบอาเซียน และกรอบพหุภาคีอื่น ๆ (OIC สหประชาชาติ เอเปค) โดยมีกลไกกำกับความร่วมมือทวิภาคีที่สำคัญ คือ คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-บรูไน (Joint Commission for Bilateral Cooperation : JCBC) ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมครั้งแรกเมื่อปี 2546

2. ความสัมพันธ์ด้านการเมือง

ความร่วมมือทวิภาคีระหว่างกันราบรื่นในทุกด้าน บรูไนเป็นพันธมิตรที่ดีของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และเป็นหุ้นส่วนที่อยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน ไทยและบรูไนได้จัดตั้งกลไกความร่วมมือทวิภาคีระหว่างกัน คือ คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-บรูไน ซึ่งมีการประชุมครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 30 – 31 มีนาคม 2546 ที่กรุงเทพฯ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วม ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้หารือเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การทหาร การค้า การลงทุน (รวมทั้งการประมง อุตสาหกรรม และธนาคารอิสลาม) แรงงาน ความร่วมมือด้านวิชาการ การท่องเที่ยว และการสื่อสารและวัฒนธรรม ทั้งนี้ บรูไนจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JCBC ครั้งที่ 2 นอกจากนั้น ไทยและบรูไนมีทัศนะทางด้านการทหารและความมั่นคงที่สอดคล้องกัน ความร่วมมือทางการทหารดำเนินอย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำระดับสูงของกองทัพทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ

3. ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การค้า

การค้าระหว่างไทยกับบรูไนในแต่ละปีขยายตัวไม่มากนัก บรูไนเป็นคู่ค้าลำดับสุดท้ายคือที่ 9 ของไทยในอาเซียน และเป็นคู่ค้าลำดับที่ 68 ของโลก ในขณะที่บรูไนเป็นคู่ค้าทั้งตลาดนำเข้าและตลาดส่งออกอันดับที่ 9 ของไทยในอาเซียน ในปี 2552 มูลค่าการค้ารวม 227 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2551 โดยไทยส่งออกไปบรูไนมูลค่า 124 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าจากบรูไน 87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้ดุลการค้า 37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าที่ส่งออกไป ได้แก่ ข้าว หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ ปูนซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์เซรามิก ผลิตภัณฑ์ยาง กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ เป็นต้น ส่วนการนำเข้าสินค้าจากบรูไนมีการนำเข้าสินค้าเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์

3.2 การลงทุน

3.2.1 การลงทุนของบรูไนในไทยที่สำคัญ คือ การลงทุนระหว่าง Brunei Investment Agency (BIA) และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Matching Fund) ในชื่อกองทุนไทยทริทุน 1 มูลค่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2546 มีอายุกองทุน 8 ปี กองทุนไทยทริทุน 1 ได้หมดอายุลงเมื่อ พ.ศ. 2551 และเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2551 กบข. และ BIA ได้จัดตั้งกองทุนไทยทริทุน 2 มูลค่า 2,530 ล้านบาท ซึ่งมีอายุกองทุน 10 ปี นอกจากนี้ ยังมีการลงทุนภายใต้ BOI จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการเอเพ็กซ์ เซอร์คิต (ไทยแลนด์) จำกัด

3.2.2 สำหรับการลงทุนของนักธุรกิจไทยในบรูไนส่วนใหญ่จะอยู่ในสาขาปรับเหมาก่อสร้าง/สถาปนิก โดยบริษัทไทยที่ลงทุนในบรูไนคือ บริษัท Brunei Construction ซึ่งเป็นบริษัทปรับเหมาก่อสร้าง และบริษัท Booty Edwards & Rakan-Rakan บริษัทสถาปนิก (การประกอบธุรกิจของชาวต่างชาติในบรูไนจะต้องมีชาวบรูไนเป็นหุ้นส่วน ซึ่งรัฐบาลไม่ได้กำหนดอัตราถือหุ้นส่วนอย่างตายตัว) นอกจากนี้ ธุรกิจของคนไทยในบรูไนจะเป็นร้านอาหาร และอู่ซ่อมรถ เป็นต้น

3.3 การท่องเที่ยว

แม้ว่านักท่องเที่ยวบรูไนจะเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยไม่มากนัก (5,998 คน ตั้งแต่เดือนมกราคม-ตุลาคม 2552) แต่ถือได้ว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพในการจับจ่ายสูง ขณะเดียวกันรัฐบาลบรูไนมีนโยบายพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางการค้า

และการท่องเที่ยว ไทยและบรูไนได้เคยหารือกันถึงความร่วมมือระหว่างกันในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Eco-Tourism) และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) เพราะจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างกันและภายในภูมิภาค

4. ความสัมพันธ์ด้านต่างประเทศ

4.1 การเยือนที่สำคัญ

(1) ฝ่ายไทย

พระราชวงศ์

- เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2551 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ทรงทำการบินโดยเครื่องบินพาณิชย์ของสายการบินไทยมายังบรูไน

รัฐบาล

- เมื่อวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2551 นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี เยือนบรูไนอย่างเป็นทางการ
- เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม – 1 สิงหาคม 2551 พล.ร.อ. สกิตพันธ์ เกยานนท์ ผู้บัญชาการทหารเรือ เยือนบรูไนเพื่ออำลาในโอกาสพ้นหน้าที่
- เมื่อวันที่ 17-19 มีนาคม 2552 พล.อ. ทรงกิตติ จักกาบาตร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เยือนบรูไนอย่างเป็นทางการ
- เมื่อวันที่ 28-30 เมษายน 2552 นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เยือนบรูไนเพื่อเข้าร่วมการประชุมย่อยในภูมิภาคระดับรัฐมนตรีว่าด้วยปัญหาหามลพิษ
- เมื่อวันที่ 3-4 มิถุนายน 2552 พล.อ.อ. อิทธิพร ศกวงค์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เยือนบรูไนอย่างเป็นทางการ
- เมื่อวันที่ 27-28 กรกฎาคม 2552 นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร เยือนบรูไนอย่างเป็นทางการ
- เมื่อวันที่ 19-20 ตุลาคม 2552 นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยือนบรูไน อย่างเป็นทางการ เพื่อเข้าร่วมการประชุม SEMEO VOCTECH และร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจด้านการศึกษาไทย-บรูไน

(2) ฝ่ายบรูไน

พระราชวงศ์

- เมื่อวันที่ 11 – 14 มิถุนายน 2549 สมเด็จพระราชาธิบดีและสมเด็จพระราชินีแห่งบรูไน ได้เสด็จมาร่วมพิธีเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ระดับรัฐบาล

- เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม 2552 สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนได้เสด็จมาร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
- เมื่อวันที่ 10 -12 เมษายน 2552 สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนเสด็จเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน + 3 ครั้งที่ 12 และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ 4 ที่พัทยา
- เมื่อวันที่ 21 – 23 กรกฎาคม 2552 เจ้าชายโมฮาเหม็ด โบลเกียห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและการค้า คนที่ 1 เสด็จเยือนไทยเพื่อทรงเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ที่จ.ภูเก็ต
- เมื่อวันที่ 22 – 25 สิงหาคม 2552 เจ้าหญิงมัสนา รักษาการตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เสด็จเยือนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุม Asean Socio-Cultural Community (ASCC) Council ครั้งที่ 1
- เมื่อวันที่ 23 – 25 ตุลาคม 2552 สมเด็จพระราชาธิบดีเสด็จเยือนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 15 การประชุมสุดยอดอาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี) ครั้งที่ 12 และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์) ครั้งที่ 4 ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

4.2 การประชุมที่สำคัญ

การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-บรูไน (Joint Commission for Bilateral Cooperation : JCBC) ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมครั้งแรกเมื่อปี 2546

ความตกลงที่สำคัญระหว่างไทย – บรูไน

- (1) ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างและพ้นจากอาณาเขตของไทยและบรูไน ลงนามเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2530
- (2) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคีไทย – บรูไน ลงนามเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2542
- (3) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีด้านสารสนเทศและการกระจายเสียงและภาพระหว่างไทย-บรูไน ลงนามเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2544
- (4) พิธีสารว่าด้วยการเปิดเสรีด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2547
- (5) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการศึกษาระหว่างไทยกับบรูไน ลงนามเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552
- (6) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการลงทุนระหว่างกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กับ Brunei Investment Agency ลงนามเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2545
- (7) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลบรูไน และ บริษัทเจียเม็ง จำกัด ลงนามเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2545
- (8) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการลงทุนระหว่าง Brunei Investment Agency และ the Biz Dimension Co. Ltd. ลงนามเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2545

5. เรื่องอื่น ๆ

ปัจจุบันบรูไนหันมาให้ความสำคัญกับการยกระดับและพัฒนาเกษตรกรรมของประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยจะพัฒนาการเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ซึ่งจะนำไปสู่การเกษตรเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ รัฐบาลได้เน้นให้มีการส่งเสริมการปลูกข้าวทั่วประเทศ โดยขอความร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ได้แก่ จีน ไทย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

4. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย Republic of Indonesia

ข้อมูลทั่วไปที่ตั้ง

ทิศเหนือติดกับทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออกติดกับติมอร์-เลสเต และปาปัวนิวกินี และทิศใต้ติดกับทะเลติมอร์

พื้นที่ พื้นที่ทางบก 1,904,443 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ทางทะเล 3,166,163 ตารางกิโลเมตร (รวมพื้นที่ทั้งหมด 5,070,606 ตารางกิโลเมตร)

เมืองหลวง กรุงจาการ์ตา

ประชากร 243 ล้านคน (2553)

ภาษาราชการ ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia)

ศาสนา อิสลามร้อยละ 85.2 คริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ร้อยละ 8.9 คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกร้อยละ 3 ฮินดูร้อยละ 1.8 พุทธร้อยละ 0.8 และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 0.3

การเมืองการปกครอง

ประมุข ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ ดร. ซูซีโล บัมบัง ยูโดโยโน

ผู้นำรัฐบาล (Dr. Susilo Bambang Yudhoyono) ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 (สมัยที่ 2)

รัฐมนตรีต่างประเทศ ดร. อาร์ เอ็ม มาร์ตี มูเลียนา นาทาเลกาวา

(Dr. R. M. Marty Muliana Natalegawa) ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2552

ระบอบการปกครอง ระบอบสาธารณรัฐแบบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และหัวหน้าฝ่ายบริหาร (ดำรงตำแหน่งวาระละ 5 ปี การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2552

เขตการปกครอง 30 จังหวัด และเขตการปกครองพิเศษ 3 เขต ได้แก่ กรุงจาการ์ตา เมืองยอกยาคาร์ตา และจังหวัดอาแจห์

วันชาติ 17 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 7 มีนาคม 2493

เศรษฐกิจการค้า

หน่วยเงินตรา รูเปียห์ (10,000 รูเปียห์ ประมาณ 36 บาท)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 706.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้ประชาชาติต่อหัว 4,222 ดอลลาร์สหรัฐ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 6.1

สินค้านำเข้าสำคัญ น้ำมัน เหล็ก ท่อเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สิ่งทอ เคมีภัณฑ์

สินค้าส่งออกสำคัญ ก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ ถ่านหิน ผลิตภัณฑ์จากไม้ สิ่งทอ

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

1. ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์กับอินโดนีเซียเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2493 โดยจะฉลองครบรอบ 60 ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในปี 2553

2. ความสัมพันธ์ด้านการเมือง

อินโดนีเซียเป็นพันธมิตรที่สำคัญของไทยทั้งในกรอบอาเซียนและในเวทีระหว่างประเทศอื่น ๆ และการที่อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มี

จำนวนประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก ท่าทีของอินโดนีเซียเกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ย่อมมีผลต่อท่าทีของประเทศมุสลิม โดยเฉพาะในกรอบ OIC ซึ่งที่ผ่านมา อินโดนีเซียให้ความร่วมมือที่ดี นอกจากนี้ มีความร่วมมือในการส่งเสริมด้านการศึกษาและมุสลิมสายกลาง (ระหว่างศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และ Nadhalatul Ulama (NU) และ Muhammadiyah) ในรูปทุนการศึกษาจำนวนประมาณ 200 ทุน แก่นักศึกษาไทย จชต. ในสาขาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ด้านศาสนา

3. ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การค้า

อินโดนีเซียเป็นคู่ค้าอันดับที่ 3 ของไทยในอาเซียน (รองจากมาเลเซียและสิงคโปร์) และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 9 ของไทยในโลก ในปี 2552 มูลค่าการค้ารวม 8,468 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 27.84 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2551 โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 867 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกของไทย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันดิบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง เครื่องยนต์สันดาบภายในแบบลูกสูบ สินค้านำเข้าจากอินโดนีเซีย ได้แก่ ถ่านหิน น้ำมันดิบ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์

3.2 การลงทุน

มูลค่าการลงทุนของไทยในอินโดนีเซียตั้งแต่ปี 2519 - ปัจจุบันมีมูลค่ากว่า 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จัดอยู่ในอันดับที่ 10 ของประเทศที่เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซีย ไทยมีมูลค่าการลงทุนในอินโดนีเซียรวม 328.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2551 - กุมภาพันธ์ 2552) ทั้งนี้ การลงทุนของไทยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมประมง การเลี้ยงไก่ การเพาะเลี้ยงกุ้ง อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์นม กระเบื้อง มุงหลังคา/ปูพื้น ปีโตรเคมี เหมืองแร่ และถ่านหิน โดยบริษัทไทยขนาดใหญ่ที่เข้าไปลงทุน อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ เหมืองบ้านปู เครือซิเมนต์ไทย ธนาคารกรุงเทพ ลานนาลิคไนต์ และ ปตท. ส่วนอินโดนีเซียมีมูลค่าการลงทุนในไทยในปี 2551 รวม 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

3.3 การท่องเที่ยว

ในช่วงเดือนมกราคม - ตุลาคม 2552 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาไทย 187,412 คน ขณะที่นักท่องเที่ยวจากไทยไปอินโดนีเซีย 28,814 คน (2550)

3.4 ประมง

อินโดนีเซียเป็นแหล่งประมงสำคัญของไทย แต่การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการประมงและนโยบายปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทำให้ทางการอินโดนีเซียเพิ่มความเข้มงวดในการปราบปรามเรือประมงต่างชาติผิดกฎหมาย และปรับปรุงกฎระเบียบประมงล่าสุด เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2552 กลไกสำคัญสำหรับความร่วมมือด้านประมงไทย-อินโดนีเซีย ได้แก่ คณะอนุกรรมการว่าด้วยความร่วมมือทางการประมงไทย-อินโดนีเซีย (JC Sub-Committee on Fisheries Cooperation) ซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 7 ในปี 2553 และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเพื่อหารือทางเทคนิคด้านประมงระหว่างไทย - อินโดนีเซีย (Senior Technical Consultation Meeting) ซึ่งอินโดนีเซียจะเป็นเจ้าภาพการประชุม ครั้งที่ 2 ในปี 2553 นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ได้จัดตั้งศูนย์แก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมายของไทยในอินโดนีเซีย เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองกรณีเรือประมง และลูกเรือประมงของไทยถูกจับกุม และเป็นการส่งเสริมการทำการประมงอย่างถูกกฎหมายของอินโดนีเซีย ในขณะเดียวกัน สถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซียประจำประเทศไทยได้ตั้ง Task Force on Fisheries เพื่อเป็นหน่วยงานรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทำประมงของไทยในอินโดนีเซีย การแก้ไขปัญหาประมงของภาคเอกชนไทยในอินโดนีเซีย และรับรองเอกสาร (endorse) การแปลงสัญชาติเรือประมงไทยเป็นเรือประมงอินโดนีเซีย โดยการประสานงานกับกรมเจ้าท่า

3.5 พลังงาน

อินโดนีเซียมีทรัพยากรปิโตรเลียมอุดมสมบูรณ์ กระทรวงพลังงานไทยและอินโดนีเซียมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะความร่วมมือด้านน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน โดยมีการประชุม Energy Forum เป็นกลไกความร่วมมือที่สำคัญ ซึ่งมีการประชุม ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 11 - 12 กรกฎาคม 2551 ทั้งนี้ อินโดนีเซียเสนอที่จะจัดการประชุมครั้งที่ 2 ในช่วงกลางปี 2553

4. ความสัมพันธ์ด้านต่างประเทศ

4.1 การเยือนที่สำคัญ

การเยือนระดับสูงที่สำคัญในปี 2552 คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายอภิชาติ ภิรมย์) เมื่อวันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ การเยือนของนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เมื่อวันที่ 20 - 21 กุมภาพันธ์ 2552 นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีให้เป็นผู้แทนพิเศษเข้าร่วมพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งใหม่ของประธานาธิบดีอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 19 - 20 ตุลาคม 2552 สำหรับฝ่ายอินโดนีเซีย ประธานาธิบดีมาเข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่หัวหิน ชะอำ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2552 และการประชุมสุดยอดกับคู่เจรจา (+3 และ +6) พัทยา และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ที่หัวหิน เมื่อวันที่ 23 - 25 ตุลาคม 2552 รวมทั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซียเยือนไทยเพื่อแนะนำตัวในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่ เมื่อวันที่ 26 - 27 พฤศจิกายน 2552

4.2 การประชุมที่สำคัญ

มีกลไกความร่วมมือ 2 กรอบ ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการร่วม (JC) ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วม ซึ่งอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพการประชุม ครั้งที่ 7 ในปี 2553 และการประชุมคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee-HLC) โดยมี ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม ซึ่งอินโดนีเซียจะเป็นเจ้าภาพการประชุม ครั้งที่ 4 ในปี 2553

4. เรื่องอื่น ๆ

ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมระหว่างกันอย่างเป็นรูปธรรมและสม่ำเสมอ อาทิ การอัญเชิญผ้าพระกฐินพระราชทาน ไปทอดถวายยังวัดไทยในอินโดนีเซีย การจัดงาน Wonderful Thailand ของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา การดำเนินโครงการ 100 ปี อังคะลุงสยาม: สานสัมพันธ์ไทย-อินโดนีเซีย การสถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องระหว่างกัน รวมทั้ง กิจกรรมเฉลิมฉลองครบรอบ 60 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย ในปี 2553

นอกจากนี้ ไทยได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมในกรณีที่ดินอินโดนีเซียประสบภัยพิบัติในหลายโอกาส ล่าสุด เมื่อวันที่ 30 กันยายน และ 1 ตุลาคม 2552 กรณีเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกาะสุมาตรา รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือในรูปยาและเวชภัณฑ์มูลค่า 5 ล้านบาท และกองทัพไทยและภาคเอกชนบริจาคสิ่งของบรรเทาทุกข์มูลค่า 600,000 บาท รวม 560,000 บาท (ประมาณ 170,000 ดอลลาร์สหรัฐ)

ในส่วนของความร่วมมือด้านวิชาการ ไทยส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในจังหวัดอาเจห์ โดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงดำเนินโครงการซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ โดยสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) ให้การสนับสนุนงบประมาณ นอกจากนี้ อินโดนีเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านวิชาการไทย-อินโดนีเซีย ครั้งที่ 3 ในปี 2553

*****

กุมภาพันธ์ 2553

5. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว The Lao People's Democratic Republic

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ทางเหนือของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ทิศเหนือติดกับจีน ทิศตะวันตกติดกับพม่าและไทย ทิศตะวันตกติดกับเวียดนาม และทิศใต้ติดกับกัมพูชา
เป็นประเทศเดียวในภูมิภาคที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล
พื้นที่ 236,880 ตร.กม. (1/2 เท่าของประเทศไทย)
เมืองหลวง นครหลวงเวียงจันทน์ (Vientiane)
ประชากร ประมาณ 6 ล้านคน (2552)
ภูมิอากาศ ทางตอนเหนือมีภูมิอากาศเย็น
ทางตอนกลางและตอนใต้คล้ายคลึงกับประเทศไทย
ภาษา ภาษาลาว
ศาสนา ศาสนาพุทธ (เถรวาท) ร้อยละ 75 และนับถือผี ร้อยละ 16-17
วันชาติ 2 ธันวาคม (2518)
วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 19 ธันวาคม 2493

การเมืองการปกครอง

รูปแบบการปกครอง ระบอบสังคมนิยม โดยมีพรรคประชาชนปฏิวัติลาวเป็นองค์กรการเมืองสูงสุดขึ้นำการบริหารประเทศ
ประมุข พลโท จูมมาลี ไซยะสอน (Lt. Gen. Choummaly Sayasone) ประธานประเทศ สปป. ลาว (President of the Lao PDR)
หัวหน้ารัฐบาล นายทองสิง ทามะวง นายกรัฐมนตรี

เศรษฐกิจการค้า

หน่วยเงินตรา กีบ (1 บาท เท่ากับประมาณ 250 กีบ) (2553)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 4.01 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2551)
รายได้ประชาชาติต่อหัว 835 ดอลลาร์สหรัฐ (2551)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 7.9 (2551)
สินค้านำเข้าสำคัญ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอุปโภคบริโภค
สินค้าส่งออกสำคัญ ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ สินแร่ เศษโลหะ ถ่านหิน เสื้อผ้าสำเร็จรูป

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

1. ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

ความสัมพันธ์ไทย – ลาวในปัจจุบันดำเนินไปอย่างราบรื่นใกล้ชิดบนพื้นฐานของการเคารพซึ่งกันและกันและผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมีปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ ความใกล้ชิดทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะพระราชวงศ์ไทยมีบทบาทสำคัญยิ่งในการเสริมสร้างความใกล้ชิดสนิทสนมในหมู่ประชาชนไทย-ลาว เป็นผลให้ทั้งสองฝ่ายสามารถใช้กลไกความร่วมมือด้านต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นทั้งในกรอบทวิภาคีและ

พหุภาคี ผลักดันความร่วมมือให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาและหาทางออกร่วมกันได้อย่างสันติ

กลไกความร่วมมือทวิภาคีที่สำคัญ ได้แก่

(1) คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ (Joint Commission on Cooperation : JC) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วม เป็นกลไกกำกับดูแลความร่วมมือระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ในภาพรวมในทุกมิติ

(2) กลไกทวิภาคีด้านการเมืองและความมั่นคง ได้แก่ คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป (General Border Committee: GBC) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธานร่วม

การประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย-ลาว มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานร่วม

(3) กรอบอื่นๆ เฉพาะเรื่อง อาทิ คณะกรรมาธิการเขตแดนร่วม มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วม และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

ซึ่งครอบคลุมทุกสาขาหลักของความร่วมมือ ที่สำคัญ ได้แก่ การประชุมว่าด้วยความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การประชุมว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ การประชุมว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา ฯลฯ

(4) Track II ได้แก่ สมาคมไทย-ลาว เพื่อมิตรภาพ และสมาคมลาว-ไทย เพื่อมิตรภาพ เป็นเครื่องมือเสริมการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทย-ลาว โดยเฉพาะในระดับประชาชนสู่ประชาชน นอกจากนี้ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชนของไทยและ สปป.ลาว มีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ไทย-ลาวมีพัฒนาการเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ความคืบหน้าที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาเครือข่ายคมนาคมเชื่อมโยงไทย-ลาว การแก้ไขปัญหาชาวม้งลาวลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายโดยใช้กลไกคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป ไทย-ลาว (GBC) การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน และการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาวเพิ่มจาก 5,000 เมกะวัตต์เป็น 7,000 เมกะวัตต์ ภายในหรือหลังปี 2558 รวมทั้งความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน ซึ่งไทยยังคงเป็นประเทศคู่ค้าและผู้ลงทุนที่มีมูลค่าลงทุนสะสมเป็นอันดับ 1 ใน สปป.ลาว

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนในความสัมพันธ์ไทย-ลาว ได้แก่ ความหวาดระแวงของไทยของลาวในเรื่อง “คนบด” และการนำเสนองานของสื่อไทยในลักษณะที่ก่อให้เกิดความรู้สึกว่าไทยดูถูกเหยียดหยามลาว หรือเป็นประเด็นการเมืองภายในของไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อการเมืองภายในของ สปป. ลาว

2. ความสัมพันธ์ด้านการเมืองและความมั่นคง

ด้านการเมือง รัฐบาลไทยและ สปป.ลาว มีความร่วมมือใกล้ชิดทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และการสนับสนุนกันในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ

ด้านการทหาร กองทัพไทย-ลาวมีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในระดับส่วนกลางและท้องถิ่น มีความร่วมมือทางวิชาการทหารและแลกเปลี่ยนการเยือนอย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความมั่นคงทำให้พื้นที่บริเวณชายแดนไทย-ลาวส่วนใหญ่มีความสงบเรียบร้อย พัฒนาการที่สำคัญ ได้แก่ การลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย-ลาว ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศ เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ที่กรุงเทพฯ และการต่ออายุความตกลงฯ ในปี 2552 ให้มีผลบังคับใช้ต่อไปอีก 5 ปี เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้ชายแดนไทย-ลาวเป็นชายแดนแห่งมิตรภาพ สันติภาพ และความมั่นคง และทั้งสองฝ่ายได้ปรึกษาหารือเพื่อผลักดันและติดตามความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ

การแก้ไขปัญหาบุคคลผู้ไม่หวังดีต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว หรือ “คนบด” ทางกรมไทยได้ยืนยันกับฝ่ายลาวในทุกโอกาสว่า รัฐบาลไทยมีนโยบายชัดเจนที่จะไม่ยินยอมให้กลุ่มหรือบุคคลใดใช้ดินแดนไทยเป็นฐานหรือทางผ่านเข้าไปก่อความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน และได้ดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำหรับการแก้ไขปัญหาชาวม้งลาวลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยเฉพาะที่อยู่ที่บ้านห้วยน้ำขาว อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ประมาณ 7,800 คน และที่ สดม. หนองคาย จำนวน 158 คน ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาผ่านกลไกคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไปไทย-ลาว (GBC) โดยสามารถส่งทั้งหมดกลับสู่ สปป. ลาว ได้ภายในปี 2552 ตามที่ได้ตกลงกันไว้

การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนไทย-ลาว เขตแดนไทย-ลาวมีระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 1,810 กิโลเมตร แบ่งเป็นเขตแดนทางบก 702 กิโลเมตร และเขตแดนทางน้ำ 1,108 กิโลเมตร ไทยและลาว ได้ลงนามความตกลงเกี่ยวกับการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายรู้ที่ตั้งของเส้นเขตแดนอย่างแน่ชัดและได้จัดตั้งคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาวขึ้น เพื่อเป็นกลไกกำกับดูแลการดำเนินงานดังกล่าว มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยและลาวเป็นประธานร่วม นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2540 ที่สองฝ่ายได้เริ่มสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนในภูมิภาคจริงจนถึงปัจจุบัน สามารถจัดทำหลักเขตแดนทางบกครบถ้วนได้ 204 หลัก ซึ่งรับรองแล้ว 190 หลัก ระยะทางประมาณ 676 กิโลเมตร ในการนี้ ทั้งสองฝ่ายได้กำหนดเป้าหมายที่จะสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนให้แล้วเสร็จตลอดแนวโดยเร็ว

ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไทยและ สปป. ลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติด วัตถุประสงค์ต่อจิตและประสาทและสารตั้งต้น เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2544 ปัจจุบัน หน่วยงานด้านการปราบปรามยาเสพติดไทย-ลาว มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิด และได้รับผลสำเร็จในการสกัดกั้น การลักลอบค้ายาและการลำเลียงขนส่งยาเสพติดตามบริเวณชายแดน นำไปสู่การจับกุมนักค้ายาเสพติดที่สำคัญ และฝ่ายไทยได้เห็นชอบที่จะให้ความร่วมมือด้านวิชาการ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และการพัฒนากฎหมายอาเซียนให้แก่อายลาวในระยะต่อไป

ความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกด้านการสัญจรของประชาชน ไทยและสปป. ลาว มีพรมแดนติดต่อกันรวม 11 จังหวัด / 9 แขวง สองฝ่ายได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2547 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2547 และได้ร่วมมือเพื่อเปิดและยกระดับจุดผ่านแดนในพื้นที่ที่มีความพร้อมอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม 2551 ฝ่ายลาวได้ยกระดับด่านท้องถิ่นเมืองเงิน แขวงไชยะบูลี ตรงข้ามจุดผ่านแดนถาวรห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป็นด่านสากลให้เท่ากับระดับด่านฝั่งไทยเพิ่มอีก 1 จุด

3. ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

ด้านการค้า การค้าไทย-ลาวมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี 2552 มีมูลค่ารวม 71,989.4 ล้านบาท ลดลงจากปี 2551 (78963.9 ล้านบาท) ร้อยละ 8.8 ทั้งนี้ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจถดถอย อย่างไรก็ตาม ไทยยังเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 40,101.3 ล้านบาท (ปี 2551 ได้เปรียบดุลการค้า 37,820.6 ล้านบาท) สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเชื้อเพลิง สินค้าอุปโภคบริโภค ยานพาหนะและอุปกรณ์ สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้านำเข้าจาก สปป.ลาว ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้และไม้แปรรูป เชื้อเพลิง สินแร่ โลหะ

ด้านการลงทุน ในช่วงปี 2543 – 2552 (เดือนกันยายน) ไทยเป็นประเทศที่มีมูลค่าการลงทุนสะสมใน สปป.ลาว มากที่สุด มีโครงการลงทุนรวมจำนวน 237 โครงการ มูลค่า 2,645 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สาขาการลงทุนที่สำคัญ ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า ขนส่งและโทรคมนาคม ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว ธนาคาร อุตสาหกรรมไม้แปรรูป เครื่องนุ่งห่มและหัตถกรรม นักลงทุนต่างชาติอันดับรองลงมา ได้แก่ จีน (324 โครงการ 2,241 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เวียดนาม (207 โครงการ 2,011 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และฝรั่งเศส (67 โครงการ 453 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ด้านการท่องเที่ยว รัฐบาล สปป.ลาว ชูศักยภาพให้มีความสำคัญต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการซึ่งเป็นสาขาที่สร้างรายได้ที่สำคัญให้แก่ สปป.ลาว (148 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2548 ซึ่งเพิ่มเป็น 173, 275 และ 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549, 2551 และ 2552 ตามลำดับ) ทั้งนี้ ในปี 2551 ไทยเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติอันดับหนึ่งที่ได้เดินทางไป สปป.ลาว (จำนวน 891,448 คน จากนักท่องเที่ยวทั้งหมดประมาณ 1.7 ล้านคน) อันดับรองลงมา ได้แก่ เวียดนาม จีน และฝรั่งเศส ทั้งนี้ สปป.ลาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คนไทยนิยมมากเป็นอันดับ 1 ในภูมิภาคอินโดจีน และเป็นอันดับที่ 2 ในอาเซียนรองจากมาเลเซีย โดยมีปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ การยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดา (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2547) รวมทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างกันให้มีความสะดวกมากขึ้น

ด้านไฟฟ้าและพลังงาน รัฐบาลไทย-ลาวได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว 2 ฉบับ เมื่อเดือนมิถุนายน 2536 และเดือนมิถุนายน 2539 สรุปว่า

ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาวเพื่อจำหน่ายให้แก่ไทยจำนวน 3,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2549 ต่อมาเนื่องจาก สปป.ลาว มีศักยภาพที่จะพัฒนาโครงการพลังงานไฟฟ้าอีกหลายโครงการและไทย มีความต้องการพลังงานเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลไทยจึงได้ตกลงขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว เพิ่มเป็น 7,000 เมกะวัตต์ภายในหรือหลังปี 2558 ปัจจุบัน มีโครงการที่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว 2 โครงการ รวม 346 เมกะวัตต์ ได้แก่ โครงการเทิน-หินมูน (เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541) และโครงการห้วยเฮาะ (เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2542) มีกำลังผลิต ณ จุดส่งมอบ 220 เมกะวัตต์ และ 126 เมกะวัตต์ ตามลำดับ และโครงการที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ น้ำเทิน 2 น้ำจิม 2 และเทินหินมูน (ส่วนขยาย) รวมกำลังการผลิต 1,755 เมกะวัตต์ รวมทั้งมีโครงการที่มีศักยภาพอีกจำนวนหนึ่งซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาซื้อขายไฟฟ้า รวมกำลังการผลิตประมาณ 5,000 เมกะวัตต์

ด้านการพัฒนาเครือข่ายคมนาคม เป็นความร่วมมือที่สำคัญเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนไทย-ลาว สามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้สะดวกยิ่งขึ้น และนำไปสู่การขยายความร่วมมือด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างกัน และเป็นการสนับสนุนให้ สปป.ลาวปรับเปลี่ยนจากประเทศที่ไม่มีทางออกทะเลเป็นจุดเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคตามนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล สปป.ลาวด้วย ปัจจุบัน โครงการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมที่ไทยให้ความช่วยเหลือแก่ สปป.ลาว รวมมูลค่าประมาณ 6,681 ล้านบาท ประกอบด้วยโครงการก่อสร้างถนน โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเหืองและแม่น้ำโขง โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟ โครงการปรับปรุงสนามบินในแขวงสำคัญต่าง ๆ รวมมูลค่าโครงการที่เสร็จสมบูรณ์แล้วประมาณ 2,517 ล้านบาท ที่สำคัญได้แก่ โครงการปรับปรุงสนามบินวัดไต นครหลวงเวียงจันทน์ โครงการก่อสร้างเส้นทางถนนเชื่อมโยงไทย-ลาว-จีน (R3) และโครงการก่อสร้างทางรถไฟระหว่างไทย-ลาว (หนองคาย-ท่านาแล้ง) มีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการรวมมูลค่าประมาณ 4,142 ล้านบาท ที่สำคัญได้แก่ โครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 (นครพนม-คำม่วน) และแห่งที่ 4 (เขียงราย-บ่อแก้ว) โครงการปรับปรุงสนามบินปากเซ (ระยะที่ 1) และโครงการพัฒนาถนนระหว่างห้วยโก๋น (จังหวัดน่าน)-ปากแบ่ง (แขวงไชยะบูลี)

4. ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ความร่วมมือด้านแรงงาน ไทยและ สปป.ลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงานเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2545 ทั้งสองฝ่ายได้หารือทั้งในระดับนโยบายและระดับเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องเพื่อกำหนดแนวทางร่วมมือในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง กำหนดขั้นตอนการจ้างแรงงาน และให้การคุ้มครองแรงงานสัญชาติของแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม ปัจจุบันความร่วมมือมีความคืบหน้าตามลำดับ ดังนี้

- การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวในไทย ทางลาวได้จัดส่งคณะเจ้าหน้าที่ มาพิสูจน์สัญชาติแรงงานลาวในไทยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 สรุปผลการดำเนินการ ณ เดือนกรกฎาคม 2552 สามารถพิสูจน์สัญชาติและออกเอกสารรับรองให้แก่แรงงานลาวได้จำนวน 58,430 คน (หลังจากเดือน กรกฎาคม 2552 ฝ่ายลาวยังไม่จัดส่งเจ้าหน้าที่มา) คงเหลือแรงงานลาวตกค้างที่ได้รับการผ่อนผัน และแรงงานที่ยื่นขอจดทะเบียนรอบใหม่ (มิถุนายน-กรกฎาคม 2552 และที่ผ่อนผันให้ยื่นเพิ่มภายหลัง) ที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์สัญชาติ จำนวน 110,406 คน ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- การนำแรงงานลาวกลุ่มใหม่มาทำงานในไทยโดยถูกต้องกฎหมาย ทางลาวได้จัดส่ง

แรงงานลาวเข้ามาทำงานในไทยโดยถูกต้องกฎหมายแล้ว จำนวน 10,212 คน (ธันวาคม 2552) อย่างไรก็ตาม จำนวนดังกล่าวยังต่ำกว่า

ความต้องการแรงงานลาวที่นายจ้างแจ้งความประสงค์ไว้ (ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2552 ประมาณ 73,000 คน) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและลาวอยู่ระหว่างเร่งรัดดำเนินการ

ความร่วมมือด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์ ไทยและลาวได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กไทย-ลาว เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2548 ทั้งสองฝ่ายได้แต่งตั้งคณะทำงานร่วมและผู้ประสานงานกลาง มีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ในปัจจุบันเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก การเคลื่อนย้ายแรงงาน และสนับสนุนให้จังหวัดกับแขวงชายแดนที่มีพรมแดนติดกัน มีความร่วมมือด้านการประสานการต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์ในบริเวณชายแดนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความร่วมมือด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไทยได้เริ่มดำเนินการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับสปป. ลาวเมื่อปี 2516 เน้นด้านการพัฒนาบุคลากรในลักษณะการให้ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม/ดูงาน และโครงการพัฒนาใน 3 สาขาหลัก ได้แก่ การเกษตร การศึกษาและสาธารณสุข ความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศทั้งสองเป็นไปตามแผนงานโครงการ ความร่วมมือทางวิชาการรายปี ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการ ชีตความสามารถและความพร้อมของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ ในช่วงปี 2539-2552 ไทยได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ สปป. ลาว (เฉพาะที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ) รวมมูลค่าประมาณ 1,000 ล้านบาท (ปี 2552 มูลค่าประมาณ 90 ล้านบาท) โดย สปป.ลาวเป็นประเทศที่ไทยให้ความสำคัญในลำดับแรก

โครงการสนธิไมตรี กระทรวงการต่างประเทศได้จัดสรรงบประมาณภายใต้โครงการสนธิไมตรีเพื่อช่วยเหลือ สปป.ลาว พัฒนาด้านการศึกษาและสาธารณสุข อาทิ ได้สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนที่โรงเรียนประถมแขวงสะหวันนะเขต (1 ล้านบาท) แขวงบ่อแก้ว (2.3 ล้านบาท) แขวงอุดมไชย (3 ล้านบาท) แขวงจำปาสัก (1.5 ล้านบาท) การสร้างหออนที่โรงเรียนเด็กกำพร้า แขวงไชยบุรี (2.4 ล้านบาท) การสร้างสุขศาลาที่เมืองดอนโขง แขวงจำปาสัก (3.2 ล้านบาท) และต่อมาได้ริเริ่มโครงการโรงเรียนเพื่อนมิตร สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนที่โรงเรียนในแขวงชายแดนไทย-ลาว ได้แก่ อาคารเรียนที่โรงเรียนมัธยมสงฆ์แขวงบ่อแก้ว (2 ล้านบาท) โรงเรียนประถมสมบุญ แขวงสะหวันนะเขต (2 ล้านบาท) และที่โรงเรียนมัธยมสมบุญบ้านนาซ่า เมืองนาทรายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ (2 ล้านบาท)

การอัญเชิญผ้าพระกฐินพระราชทาน กระทรวงการต่างประเทศได้เชิญผ้าพระกฐินพระราชทานไปทอดถวายยังวัดใน สปป. ลาว นับตั้งแต่ปี 2538 อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2552 ได้ดำเนินการที่วัดสีสะเกด นครหลวงเวียงจันทน์

5. ความสัมพันธ์ด้านการทูต

ไทยกับ สปป.ลาวสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2493 และได้ดำเนินสัมพันธ์ไมตรีมาด้วยความราบรื่น โดยทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อฉลองโอกาสครบรอบ 60 ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในปี 2553 ปัจจุบัน นายวิบูลย์ คุสกุล ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ (เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนมีนาคม 2550) และนายอภิชาติ เพ็ชรรัตน์ ดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต (เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนมีนาคม 2550) สำนักงานของไทยใน สปป.ลาว ได้แก่ สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร (ทหารบกและทหารอากาศ) และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

สำหรับฝ่ายลาว ปัจจุบัน นายอ้วน พงมะจ๊ก ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต สปป.ลาวประจำประเทศไทย (รับหน้าที่เมื่อเดือนมิถุนายน 2549) และนายสีสะหวาด ดนละวันดี ดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ สปป.ลาว ประจำจังหวัดขอนแก่น สำนักงานของ สปป.ลาวในไทย ได้แก่ สถานเอกอัครราชทูต สปป.ลาว ณ กรุงเทพฯ และสถานกงสุลใหญ่ สปป.ลาว ณ จังหวัดขอนแก่น

6. ความสัมพันธ์ด้านต่างประเทศ

การเสด็จ เยือนอย่างเป็นทางการ และการเยือนอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ ฝ่ายไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

- วันที่ 8-9 เมษายน 2537 เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เยือน สปป. ลาว (ภายหลังจากที่ทรงเป็นประธานร่วมกับนายหนุฮัก พุมสะหวัน ประธานประเทศ สปป. ลาว ในพิธีเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาวที่จังหวัดหนองคาย) โดยได้เสด็จฯ เป็นองค์ประธานเปิดโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซัว อันเป็นโครงการในพระราชดำริ ร่วมกับประธานประเทศ สปป. ลาว ที่เมืองนาทรายทอง แขวงเวียงจันทน์ รวมทั้งทอดพระเนตรโครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนวัฒนธรรมเด็กกำพร้า หลัก 67 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ฝ่ายลาว

นายไกสอน พมวิหาน ประธานประเทศลาว และภริยา

- วันที่ 6-11 มกราคม 2535 เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

นายหนุฮัก พุมสะหวัน ประธานประเทศลาว และภริยา

- วันที่ 14-19 กุมภาพันธ์ 2538 เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

นายจุมมาลี ไชยะสอน ประธานประเทศลาว และภริยา

- วันที่ 12 - 14 พฤษภาคม 2552 เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

ปรับปรุงเมื่อ กุมภาพันธ์ 2553

6. สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์* Republic of the Union of Myanmar

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง ทิศเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือติดกับจีน (๒,๑๘๕ กม.)
 ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับลาว (๒๓๕ กม.) และไทย (๒,๔๐๑ กม.)
 ทิศตะวันตกติดกับอินเดีย (๑,๔๖๓ กม.) และบังกลาเทศ (๑๙๓ กม.)
 ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามันและอ่าวเบงกอล
พื้นที่ ๖๕๗,๗๔๐ ตารางกิโลเมตร (ประมาณ ๑.๓ เท่าของไทย)
เมืองหลวง นครเนปีดอว์ (Nay Pyi Taw)
 (ตามที่ระบุในบทที่ ๑๓ ของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๑ แต่รัฐบาลพม่ายังไม่ได้แจ้งเวียนให้ทราบอย่างเป็นทางการ)
ประชากร ๕๗.๕ ล้านคน (ปี ๒๕๕๒)
ภาษาราชการ พม่า
ศาสนา ศาสนาพุทธ (ร้อยละ ๙๐) ศาสนาคริสต์ (ร้อยละ ๕) ศาสนาอิสลาม (ร้อยละ ๓.๘) ศาสนาฮินดู (ร้อยละ ๐.๐๕)

หมายเหตุ* เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ รัฐบาลพม่าประกาศเปลี่ยนธงชาติและตราประจำชาติอย่างเป็นทางการ และเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ หลังจากจากการเข้าร่วมพิธีสาบานตนของประธานาธิบดีพม่า รัฐบาลพม่าได้เปลี่ยนชื่อประเทศอย่างเป็นทางการจาก "สหภาพพม่า หรือ Union of Myanmar" ไปใช้ชื่อประเทศใหม่ตามรัฐธรรมนูญคือ "สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์" (the Republic of the Union of Myanmar)

การเมืองการปกครอง

ประมุข พลเอกอาวุโส ดาน ฉ่วย (Senior General Than Shwe)
ผู้นำรัฐบาล นายเต็ง เสง (U Thein Sein)
รัฐมนตรีต่างประเทศ นายญาน วิน (U Nyan Win)
ระบอบการปกครอง เผด็จการทางทหาร ปกครองโดยรัฐบาลทหารภายใต้สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council – SPDC) โดยมีประธาน SPDC เป็นประมุขประเทศ และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล
เขตการปกครอง แบ่งการปกครองเป็น 7 รัฐ (state) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย และ 7 ภาค (division) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายพม่า
วันชาติ ๔ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๘ (๒๕๙๑)
วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย ๒๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๘ (๒๕๙๑)

เศรษฐกิจการค้า

หน่วยเงินตรา จี๊ด อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ ๓๒.๘๖ จี๊ดเท่ากับประมาณ ๑ บาท (ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ๒๓.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๒)
รายได้ประชาชาติต่อหัว ๔๐๕.๗ ดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๒)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ ๔.๔ (ปี ๒๕๕๒)
สินค้านำเข้าสำคัญ เครื่องจักรกล ยาสั่งเคราะห์ น้ำมันสำเร็จรูป
สินค้าส่งออกสำคัญ ก๊าซธรรมชาติ สิ่งทอ ไม้ซุง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา*

ความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับพม่า

๑. ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

ไทยกับพม่าสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑ และได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตของทั้งสองฝ่ายเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๒ ไทยและพม่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทั้งในระดับรัฐบาลและประชาชน โดยมีความสัมพันธ์กว้างขวางในด้าน การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจุบัน นายอภิรัฐ เหวียนระวี ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำสหภาพพม่า และนายอ่อง เต็ง (Aung Thein) ดำรงตำแหน่ง เอกอัครราชทูตพม่าประจำประเทศไทย

เมื่อปี ๒๕๕๑ ไทยและพม่าร่วมกันฉลองครบรอบ ๖๐ ปีแห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ร่วมมือกันดำเนิน โครงการและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน โครงการที่ฝ่ายไทยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ได้แก่ (๑) โครงการจัดทำป้ายระบุความสำคัญของต้น พระศรีมหาโพธิ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกไว้ในระหว่างการเสด็จพระราชดำเนินเยือนพม่าเมื่อปี ๒๕๐๓ รวมทั้งการปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณดังกล่าว (๒) โครงการปรับปรุงห้องผ่าตัดโรงพยาบาลท่าชีเหล็ก (๓) โครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ หู คอ จมูก ในพื้นที่ทุรกันดารของพม่า (๔) โครงการแปลวรรณกรรมราชาธิราชฉบับภาษาพม่าเป็นภาษาไทย (๕) โครงการอบรมแพทย์โรคไตขั้นสูงด้วยเครื่อง Endoscope (๖) โครงการปรับปรุงพจนานุกรมภาษาไทย - พม่า และภาษาพม่า - ไทย และ (๗) โครงการให้ความช่วยเหลือโรงพยาบาลแม่และเด็ก กรุงย่างกุ้ง เป็นต้น

ปัจจุบัน มีคนไทยในพม่าประมาณ ๖๐๐ คน ส่วนใหญ่พำนักในกรุงย่างกุ้ง เมืองมัณฑะเลย์ และเมืองตะเิน รัฐคะฉิ่น

๒. ความสัมพันธ์ด้านการเมือง

ไทยและพม่ามีกลไกความร่วมมือทวิภาคี ได้แก่

๑.๒.๑ คณะกรรมาธิการร่วมไทย - พม่า (Thailand - Myanmar Joint Commission on Bilateral Cooperation - JC) ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศทั้งสองประเทศเป็นประธานร่วมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในภาพรวม ได้จัดการประชุมครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๗ - ๙ มกราคม ๒๕๔๕ ที่จังหวัดภูเก็ต สำหรับการประชุมครั้งที่ ๗ ซึ่งพม่าจะเป็นเจ้าภาพ พม่าได้เลื่อนออกมาจนถึงขณะนี้

๑.๒.๒ คณะกรรมการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee - JBC) ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศทั้งสอง ประเทศเป็นประธานร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาเขตแดนร่วมกัน โดยประชุมครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ฝ่าย ไทยมี ร.ต.ประพาส ลิ้มปะพันธ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ (ตำแหน่งในขณะนั้น) เป็นประธานคณะกรรมการฯ ร่วมกับนายหม่อง มิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า ปัจจุบัน นายวศิน ชีระเวชญาณ เป็นประธานคณะกรรมการฯ ฝ่าย ไทยและได้เป็นประธานร่วมเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วมอย่างไม่เป็นทางการเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ที่เมือง เมียวดี โดยมีนายหม่อง มินท์ เป็นประธานร่วมฝ่ายพม่า

๑.๒.๓ คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (Regional Border Committee - RBC) มีแม่ทัพภาคที่สามของไทยและแม่ทัพภาค สามเหลี่ยมของพม่า (Triangle Commander) เป็นประธานร่วมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและแก้ไขปัญหาความสงบเรียบร้อยบริเวณ ชายแดน โดยประชุมครั้งที่ ๒๕ เมื่อวันที่ ๖ - ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ที่จังหวัดเชียงราย

๑.๒.๔ คณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่น (Township Border Committee - TBC) มีทั้งหมด ๕ แห่ง (อำเภอแม่สาย จังหวัด เชียงราย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเมือง ระนอง จังหวัดระนอง) มีผู้บังคับการหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่เกี่ยวข้องของไทยและผู้บังคับกองพันที่เกี่ยวข้องของพม่าเป็น ประธานร่วมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและแก้ไขปัญหาความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดนในระดับท้องถิ่น โดยมีการประชุมอยู่อย่างต่อเนื่อง

๓. ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

๓.๑ การค้า

ไทยและพม่ามีกลไกความร่วมมือในกรอบคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย - พม่า (Joint Trade Commission - JTC) ซึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ทั้งสองประเทศเป็นประธานร่วมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าระหว่างกัน โดย ได้ประชุมครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒ - ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ที่หัวหิน ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์สองฝ่ายได้รับมอบหมายให้เป็น ประธานการประชุม โดยฝ่ายพม่ารับที่จะจัดประชุมครั้งที่ ๖ ในเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ที่นครเนปิดอร์

ไทยเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ ๑ ของพม่า (ในขณะที่พม่าเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๒๓ ของไทย) โดยในปี ๒๕๕๒ มีมูลค่าการค้าระหว่าง

ประเทศรวม ๔,๓๒๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี ๒๕๕๑ ร้อยละ ๔.๙ โดยมูลค่าของการค้าของไทยคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓ ของมูลค่าการค้ารวมของพม่าทั้งหมด โดยเป็นการค้าชายแดน ๔,๑๕๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๓ ของมูลค่าการค้ารวมทั้งหมด ไทยขาดดุลการค้ามูลค่า ๑,๒๓๖.๘๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อันมีปัจจัยหลักมาจากการที่ไทยรับซื้อก๊าซธรรมชาติจากพม่าร้อยละ ๙๑.๓๒ ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ สินค้าไขมันและน้ำมันสำเร็จรูปจากพืชและสัตว์ เครื่องดื่ม ปูนซีเมนต์ สินค้าเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ และสินค้าเคมีภัณฑ์ สินค้าเม็ดพลาสติก และสินค้าที่ไทยนำเข้าจากพม่าที่สำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค สินค้าไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะ และผักผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผักผลไม้ เป็นต้น

๓.๒ การลงทุน

ในปัจจุบัน ไทยเป็นประเทศที่ลงทุนในพม่าเป็นอันดับที่ ๑ โดยภาคเอกชนไทยลงทุนในพม่ารวมทั้งสิ้น ๖๑ โครงการ มีมูลค่าการลงทุนสะสมตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ - ๒๕๕๓ คิดเป็นมูลค่า ๙,๕๖๘.๐๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ ๓๐ ของการลงทุนจากต่างประเทศในพม่าทั้งหมด ส่วนประเทศที่ลงทุนในพม่าเป็นอันดับที่ ๒ คือ จีน และอันดับที่ ๓ คือฮ่องกง

การลงทุนของไทยในพม่าที่สำคัญ ได้แก่ สาขาพลังงาน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรม ก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ ปศุสัตว์และประมง การแปรรูปสินค้าเกษตรกรรม และสาขาโรงแรมและการท่องเที่ยว

ไทยและพม่าได้เริ่มเจรจาจัดทำความตกลงการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกันตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ โดยสามารถบรรลุข้อตกลงได้ในทุกข้อบทในร่างความตกลงฯ เมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๖ กันยายน ๒๕๔๘ และได้มีการลงนามในความตกลงดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ (ยังไม่มีผลบังคับใช้เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อแลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร)

๓.๓ การท่องเที่ยว

ในปี ๒๕๕๒ มีนักท่องเที่ยวชาวพม่ามาไทยจำนวน ๗๙,๒๗๙ คน และในปี ๒๕๕๓ (มกราคม - กันยายน ๒๕๕๓) มีนักท่องเที่ยวพม่าเดินทางมาไทยแล้ว ๓๗,๙๕๙ คน และนักท่องเที่ยวไทยไปพม่า ๓๓,๐๔๘ คน

๓.๔ การพัฒนาโครงข่ายเส้นทางคมนาคม

(๑) การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวาย นิคมอุตสาหกรรมและเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือน้ำลึกทวาย - จังหวัดกาญจนบุรี รัฐบาลไทยสนับสนุนการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกทวาย นิคมอุตสาหกรรมและเส้นทางคมนาคม (ถนน รถไฟ สายส่งไฟฟ้าและท่อก๊าซ/น้ำมัน เชื่อมต่อระหว่างเมืองทวายกับชายแดนไทย/พม่าที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี) ตามที่ได้ตกลงในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสร้างท่าเรือน้ำลึกทวายลงนาม เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ขณะนี้รัฐบาลพม่าและบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นต์ จำกัดอยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาโครงการในรายละเอียด โครงการนี้เป็นโครงการเชื่อมโยงโครงข่าย economic corridor ระหว่างทะเลอันดามันกับอ่าวไทยที่ลดระยะเวลาการขนส่งและการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ช่วยรองรับการพัฒนาพื้นที่และความกินดีอยู่ดีของประชาชนทั้งสองฝ่าย

(๒) เส้นทางถนนสามฝ่าย ไทย - พม่า - อินเดีย (เส้นทางแม่สอด/เมียวดี - หมู่บ้านดิงกะหิงหยอง เชียงเขาคะนาวศรี - กอกระเร็ก - พะอัน - ท่าดอน) รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเพื่อก่อสร้างเส้นทางจากแม่สอด/เมียวดี - หมู่บ้านดิงกะหิงหยอง เชียงเขาคะนาวศรี ระยะทาง ๑๗.๓๕ กิโลเมตร มูลค่า ๑๒๒.๙ ล้านบาท ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๔๙ ขณะนี้ รัฐบาลไทยเห็นชอบในหลักการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเพื่อก่อสร้างถนนช่วงต่อจากหมู่บ้านดิงกะหิงหยอง เชียงเขาคะนาวศรี - กอกระเร็ก ระยะทาง ๒๘.๖ กิโลเมตร มูลค่า ๘๗๒ ล้านบาท

(๓) สะพานมิตรภาพไทย - พม่าข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ ๑ และแห่งที่ ๒ ที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก รัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือเพื่อก่อสร้างสะพานฯ แห่งที่ ๑ มูลค่า ๑๐๔.๖ ล้านบาท ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๔๐ ต่อมาในปี ๒๕๔๙ สะพานฯ เกิดชำรุด ขณะนี้กรมทางหลวงอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อซ่อมแซมสะพานฯ แบบถาวร และเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เร่งรัดการก่อสร้างสะพานฯ แห่งที่ ๒ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เจ้าหน้าที่เทคนิคสองฝ่ายอยู่ระหว่างการหารือในรายละเอียด

๔. ความร่วมมือด้านการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า

ไทยและพม่ามีความร่วมมืออย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้บริการการพิสูจน์สัญชาติแรงงานพม่าที่ศูนย์ออกหนังสือเดินทางชั่วคราวที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งการให้บริการดังกล่าวได้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างด้าวในการพิสูจน์สัญชาติได้อย่างรวดเร็ว สองฝ่ายจึงเห็นประโยชน์ของการขยายเวลาเปิดบริการของศูนย์ฯ นี้ (ต่อมาได้ขยายเวลาไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓) ล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าได้หารือเรื่องการพิสูจน์สัญชาติและการนำเข้าแรงงานพม่าและร่วมเยี่ยมชมนักศูนย์ออกหนังสือเดินทางชั่วคราวที่จังหวัดระนอง ปัจจุบัน มีแรงงานพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วจำนวน ๑๘๘,๓๒๓ คน และยังมีเหลืออีกจำนวน ๗๐๘,๘๒๖ คน ซึ่งต้องดำเนินการพิสูจน์สัญชาติให้เสร็จ ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขณะนี้มีการนำเข้าแรงงานพม่าแล้วจำนวน ๕๕๑ คน (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓)

๕. ความร่วมมือด้านยาเสพติด

ไทยและพม่ามีความร่วมมือด้านการแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติดอย่างใกล้ชิด และประสบผลสำเร็จในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร อัน

นำไปสู่การจับกุมขบวนการค้ายาเสพติดของทั้งสองฝ่ายในหลายโอกาส อีกทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบของทั้งสองฝ่ายมีการประชุมหารือเป็นประจำ นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังดำเนินโครงการความร่วมมือไทย - พม่าด้านการพัฒนาทางเลือก ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการฝึกอบรม ให้คำปรึกษาในการดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือกแก่ฝ่ายพม่าต่อไป ล่าสุด สองฝ่ายร่วมประชุมทวิภาคีไทย - พม่า เรื่องความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ที่เมืองมัณฑะเลย์

๖. ความร่วมมือทางวิชาการ

ไทยให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาในหลายโครงการ ทั้งด้านสาธารณสุข (โครงการยกระดับโรงพยาบาลไข้เหลือง หน่วยแพทย์เคลื่อนที่หู คอ จมูก การบริจาคเงินให้โรงพยาบาลต่าง ๆ) ด้านการเกษตร (โครงการพัฒนาระบบปศุสัตว์ตามแนวชายแดน) และด้านการศึกษา (ทุนศึกษาต่อระดับปริญญาโทและการฝึกอบรม) ผ่านสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) ที่ได้ดำเนินการมาแล้วกว่า ๒๐ ปี มอบทุนไปแล้วกว่า ๑,๕๐๐ ทุน ในวงเงินงบประมาณประมาณ ๕๕๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นมูลค่ารวม ๕๓ ล้านบาท รวมทั้งความช่วยเหลือด้านการพัฒนาทางเลือกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเพื่อปราบปรามยาเสพติดตามโครงการบ้านयोगชา ดำเนินการโดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง และอยู่ระหว่างการผลักดันให้โครงการหมู่บ้านหนองตะยาเกิดผลเป็นรูปธรรม

๗. ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาและด้านมนุษยธรรม

ไทยเป็นประเทศแรกๆ ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมในกรณีพม่าประสบภัยพิบัติจากพายุไซโคลนนาร์กิส เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ตั้งแต่เกิดเหตุการณ์จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ไทยให้ความช่วยเหลือคิดเป็นมูลค่าประมาณ ๙๖๔.๓๖ ล้านบาท (๒๙.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และจนถึงปัจจุบันไทยยังให้ความช่วยเหลือในการฟื้นฟูและบูรณะประเทศในลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ โครงการตามพระราชดำรินสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เช่น โครงการก่อสร้างโรงเรียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นสถานที่หลบภัยได้ที่หมู่บ้านกะดงกะนี โครงการก่อสร้างศูนย์อนามัยที่หมู่บ้านตามาน โครงการก่อสร้างโรงพยาบาลขนาด ๑๖ เตียงที่หมู่บ้านดอยแยง การปรับปรุงศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ และในระยะต่อไป จะเน้นการพัฒนาบุคลากรและเพิ่มขีดความสามารถแก่ชุมชนท้องถิ่น เช่น การฟื้นฟูภาคการเกษตร การสร้างศูนย์อนามัย การบูรณะศาสนสถาน การฝึกอบรมครูที่โรงเรียนบ้านกะดงกะนี และแผนงานการพัฒนาศักยภาพด้านอุดมศึกษา ระบบการเตือนภัย เป็นต้น

๘. ความร่วมมือด้านสังคม วัฒนธรรมและสาธารณสุข

ไทยส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับประชาชนต่อประชาชน และการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกันผ่านความร่วมมือทางวัฒนธรรม เช่น กระทรวงการต่างประเทศได้เชิญเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดไปทอดถวายยังวัดในพม่าเป็นประจำทุกปี (ปี ๒๕๕๓ กำหนดจัดในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน) และสมาคมไทย - พม่าเพื่อมิตรภาพยังจัดการทอดกฐินสามัคคีที่พม่าต่อเนื่องทุกปีด้วยเช่นกัน (ปี ๒๕๕๓ กำหนดจัดในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓) นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำโครงการฝึกอบรมล่ามภาษาไทย - พม่าให้แก่เจ้าหน้าที่/บุคลากรไทยร่วมกับมหาวิทยาลัยนเรศวร (เมื่อวันที่ ๗ - ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓) และการสัมมนาทางวิชาการความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับพม่า ในวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ และสมาคมไทย - พม่าเพื่อมิตรภาพมีโครงการนำนักศึกษาพม่าเยือนไทย ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ มีแผนงานจะจัดโครงการนำแพทย์พม่ามาฝึกอบรมที่ประเทศไทย และโครงการสนับสนุนการเตรียมการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ของพม่าในปี ๒๕๕๖

๙. ความตกลงที่สำคัญๆ กับไทย

- ๙.๑ ความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๒)
- ๙.๒ บันทึกความเข้าใจเพื่อการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย - พม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓)
- ๙.๓ บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (ลงนามเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๓)
- ๙.๔ บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าเกี่ยวกับเขตแดนคงที่ช่วงแม่น้ำสาย - แม่น้ำสบรวก (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๔)
- ๙.๕ ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมไทย - พม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๖)
- ๙.๖ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าว่าด้วยการก่อสร้าง กรมสิทธิ การจัดการและบำรุงรักษาสะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำเมย/ทองยี่น (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๗)
- ๙.๗ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าเพื่อการค้าชายแดนระหว่างประเทศทั้งสอง (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๙)
- ๙.๘ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการธนาคาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๙)
- ๙.๙ หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับพม่าว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสอง (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐)
- ๙.๑๐ บันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากพม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐)
- ๙.๑๑ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑)
- ๙.๑๒ ความตกลงด้านวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๒)
- ๙.๑๓ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและสารตั้งต้น (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๔)
- ๙.๑๔ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกัน

- การเลี้ยงรักษาในสวนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเก็บจากเงินได้ (ลงนามเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕)
- ๙.๑๕ บันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงาน (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๖)
- ๙.๑๖ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กับคณะกรรมการการลงทุนของพม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗)
- ๙.๑๗ บันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานระหว่างสหภาพพม่า - ไทย (ลงนามเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๗)
- ๙.๑๘ หนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกงานก่อสร้างถนนในสหภาพพม่าสายเมียวดี - เชียงเขาคะนาวศรี (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๗)
- ๙.๑๙ บันทึกความเข้าใจความร่วมมือไทย - พม่าว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ (ลงนามเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗)
- ๙.๒๐ บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานและกระทรวงพลังงานไฟฟ้าพม่าว่าด้วยความร่วมมือในโครงการไฟฟ้าพลังน้ำที่ลุ่มน้ำสาละวินและลุ่มน้ำตะนาวศรี (ลงนามเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘)
- ๙.๒๑ บันทึกความเข้าใจเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินเพื่อการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน ระหว่างสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กับ Central Control Board on Money Laundering พม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘)
- ๙.๒๒ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรไทย - พม่า (ลงนามเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘)
- ๙.๒๓ บันทึกความตกลงว่าด้วยการก่อสร้าง การถือครองกรรมสิทธิ์และการบริหารจัดการโครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำฮัจจี (ลงนามเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘)
- ๙.๒๔ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑)
- ๙.๒๕ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสร้างท่าเรือน้ำลึกทวาย (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑)
- ๙.๒๖ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็ก (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒)
- ๙.๒๗ บันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างสภาธุรกิจไทย - พม่ากับสภาธุรกิจพม่า - ไทย (ลงนามเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓)

7. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ Republic of the Philippines

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง

ทิศตะวันตกและทิศเหนือติดกับทะเลจีนใต้
ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก

เมืองหลวง กรุงมะนิลา

ประชากร 98 ล้านคน

ภูมิอากาศ อากาศเมืองร้อน

ภาษา ฟิลิปปิโน และอังกฤษเป็นภาษาราชการ

ศาสนา โรมันคาทอลิกร้อยละ 83 โปรเตสแตนต์ร้อยละ 9 มุสลิมร้อยละ 5

หน่วยเงินตรา เปโซ (1 เปโซ ต่อ 0.70 บาท - 6 ม.ค. 2554)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 194.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2553)

รายได้ประชาชาติต่อหัว 3600 ดอลลาร์สหรัฐ (2553) (GDP per capita)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 7.9 (2553)

๑. การเมืองการปกครอง

๑.๑ ฟิลิปปินส์ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในรูปแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 6 ปี ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 1 วาระ วุฒิสภามีสมาชิก 24 คน มาจากการเลือกตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงทั่วประเทศ (nationwide – elected) มีวาระ 6 ปี และรัฐบาลจะจัดให้มีการเลือกตั้งวุฒิสภาจำนวนครึ่งหนึ่ง (12 คน) ทุก 3 ปี

๑.๒ ฟิลิปปินส์แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 17 เขต (region) 80 จังหวัด (province) และ 120 เมือง (city) โดยแบ่งการปกครองย่อยออกเป็น 1,499 เทศบาล (municipality) และ 41,969 บารังไก (barangay) ซึ่งเทียบเท่าตำบลหรือหมู่บ้าน

๑.๓ ฟิลิปปินส์จัดการเลือกตั้งประธานาธิบดี วุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนท้องถิ่นทั่วประเทศ รวม 17,996 ตำแหน่งในคราวเดียวกัน เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2553 มีผู้ลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 50.7 ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้ลงทะเบียนเสียงเลือกตั้งประมาณ 38 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 75 ของผู้ลงทะเบียนทั้งหมด โดยนายเบนิกโน เอส อาคีโน ที่สาม (Benigno S. Aquino III) ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีจากพรรค Liberal (LP) และนายเจโจมาร์ บิโน (Jejomar Binay) อดีตนายกเทศมนตรีเมืองมาคาตี (Makati) ได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานาธิบดี

๑.๔ รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของประธานาธิบดี อาคีโน ที่สาม มุ่งให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบบริหารประเทศเพื่อปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวงและขจัดความยากจน จึงได้รับความนิยม จากประชาชนและมีสถานะความมั่นคงทางการเมืองสูง ทั้งนี้ รัฐบาลมีมาตรการเร่งด่วน ได้แก่ การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การสร้างมาตรฐานกฎระเบียบด้านงบประมาณ การปรับปรุงระบบข้าราชการพลเรือน และการปรับปรุงระบบการศึกษา ส่วนประเด็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐบาลฟิลิปปินส์เน้นการส่งเสริมความร่วมมือในประเด็นท้าทายต่าง ๆ เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การระบาดของโรคติดต่อ การฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ และการสร้างพลังประชาคมระหว่างประเทศในทุกภาคส่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDG) ภายในปี 2558

เศรษฐกิจการค้า

๒. เศรษฐกิจ

๒.๑ ฟิลิปปินส์มีระบบเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกับไทย กล่าวคือ เป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากร ร้อยละ 60 ประกอบอาชีพเกษตรกร อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์มีประเทศที่เป็นหมู่เกาะส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูก มีน้อย โดยส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณที่ราบต่ำและเนินเขาที่ปรับให้เป็นขั้นบันไดในบริเวณเกาะลูซอน ขณะเดียวกันประชากรฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่นิยมประกอบอาชีพในต่างประเทศ ฟิลิปปินส์จึงพึ่งพารายได้จากแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศเพื่อการพัฒนาประเทศเป็นส่วนใหญ่

๒.๒ รัฐบาลภายใต้การบริหารงานด้านเศรษฐกิจของประธานาธิบดีอาคีโน ที่สาม เน้นนโยบายสร้างวินัยทางการคลัง โดยการบริหารงบประมาณแบบสมดุล (zero - budgeting policy) เพื่อแก้ไขภาวะงบประมาณขาดดุล อันเป็นปัญหาสืบเนื่องจากรัฐบาลชุดก่อน ในปี 2553 รัฐบาลได้กำหนดงบประมาณขาดดุลอัตราร้อยละ 4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) หรือประมาณ 625 พันล้านเปโซ เนื่องจากความจำเป็นในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเร่งพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภค และอัดฉีดเม็ดเงินให้กับครัวเรือนที่มีรายได้น้อย เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยสนับสนุนการสร้างกลไกความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ - เอกชน (public - private partnerships) และเร่งแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของต่างชาติ ผลักดันกฎหมายป้องกันการผูกขาด (anti - trust law) เพื่อส่งเสริมการแข่งขันอย่างเท่าเทียม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการลงทุนในสาขาสาธารณูปโภค การท่องเที่ยว ธุรกิจบริการ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เหมืองแร่ และเกษตรกรรม

๒.๓ ในปี 2553 การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของฟิลิปปินส์ อยู่ที่อัตราร้อยละ 7.3 เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกจากวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2553 การใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อเดือนมิถุนายน 2553 รวมทั้งปัจจัยเชิงบวกด้านอื่น ๆ ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของเงินโอนจากแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศ การขยายตัวของภาคการส่งออก การขยายตัวของภาคบริการภายในประเทศ การเพิ่มขึ้นของปริมาณการลงทุน และเศรษฐกิจมหภาคมีเสถียรภาพมากขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเติบโตในอัตราร้อยละ 7 – 8 ตลอดวาระการบริหารงาน (ปี 2553 – 2560) อย่างไรก็ตาม นักลงทุนต่างชาติยังคงมีความกังวลต่อปัญหา/ อุปสรรคอื่น ๆ ในการลงทุนในฟิลิปปินส์ เช่น ความไม่แน่นอนเชิงนโยบายในระยะยาว ระบบสาธารณูปโภคขาดคุณภาพและค่าใช้จ่ายสูง

๓. นโยบายต่างประเทศ

๓.๑ นโยบายต่างประเทศของฟิลิปปินส์อยู่บนพื้นฐานของนโยบายหลัก 3 ด้าน คือ (1) ด้านความมั่นคง (2) ด้านเศรษฐกิจ และ (3) ด้านแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศ (Overseas Filipinos Workers) โดยเน้นการสร้างสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมระหว่างประเทศ และยังคงให้ความสำคัญกับการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศสมาชิกอาเซียน

๓.๒ ฟิลิปปินส์มีความใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกา เนื่องด้วยความเกี่ยวพันทางประวัติศาสตร์ ความเป็น พันธมิตรด้านความมั่นคง และสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุด ในระหว่างการเยือนสหรัฐอเมริกาของประธานาธิบดีอาคีโน ที่สาม เมื่อเดือนกันยายน 2553 รัฐบาลฟิลิปปินส์ประสบผลสำเร็จในการดึงดูด การลงทุนและเงินช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาพร้อมจะสนับสนุนนโยบายแห่งชาติของฟิลิปปินส์ในทุกมิติ ในการนี้ ฟิลิปปินส์ได้ลงนามความตกลง Millennium Challenge Account (MCA) มูลค่า 434 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งความตกลงดังกล่าว อยู่ภายใต้การดำเนินงานของความร่วมมือแห่งความท้าทายแห่งสหัสวรรษ (Millennium Challenge Corporation – MCC) โดยเป็นเงินทุนจากสหรัฐอเมริกาที่สนับสนุนประเทศที่ยากจนเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังได้แสดงความสนใจที่จะเพิ่มพลวัต และเร่งขับเคลื่อนทางการค้ากับสหรัฐอเมริกา โดยการเข้าร่วมการเจรจาความตกลงว่าด้วยการค้าเสรีในกรอบ Trans – Pacific Economic Partnership

๓.๓ ฟิลิปปินส์มีความสัมพันธ์ในระดับดีกับนานาประเทศ อาทิ (1) กับญี่ปุ่นในฐานะประเทศที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่ใหญ่ที่สุดของฟิลิปปินส์และเป็นประเทศผู้บริจาครายสำคัญต่อการพัฒนาในมินดาเนา (2) กับจีนในฐานะประเทศคู่ค้าและผู้ลงทุนที่สำคัญ

และ (3) กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาทิ ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และเยเมน ซึ่งเป็นตลาดแรงงานสำคัญของฟิลิปปินส์และแหล่งทุนสำหรับการพัฒนาในมินดาเนา ตลอดจนมีศักยภาพที่จะสนับสนุนฟิลิปปินส์ในการเข้าเป็นประเทศผู้สังเกตการณ์ในองค์การ การประชุมอิสลาม (Organization of the Islamic Conference – OIC)

๓.๔ ฟิลิปปินส์ส่งเสริมผลประโยชน์แห่งชาติในเวทีระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) การร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลกับกลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร (Moro Islamic Liberation Front – MILF) และกลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติโมโร (Moro National Liberation Front – MNLF) (2) การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่ม NAM วาระพิเศษว่าด้วยเรื่อง Interfaith Dialogue และความร่วมมือเพื่อสันติภาพและการพัฒนา (Special Non-Aligned Movement Ministerial Meeting - SNAMM) เมื่อเดือนมีนาคม 2553 ซึ่งมีการรับรองปฏิญญามะนิลาเกี่ยวกับหลักสำคัญในการบรรลุผลด้านสันติภาพและการพัฒนาโดยใช้ Interfaith Dialogue (3) การเป็นประธานการประชุมทบทวนไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (2010 Review Conference of Non-Proliferation of Nuclear Weapon – NPT) ซึ่งสาระสำคัญเกี่ยวกับการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ และการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติจำนวน 64 ข้อ ได้รับการบรรจุไว้ในรายงานสุดท้ายของการประชุมดังกล่าว (4) การส่งกองกำลังฟิลิปปินส์เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ และ (5) การมีบทบาทที่แข็งขันในกรอบอาเซียน อาทิ บทบาทในฐานะประเทศ ผู้ประสานงานการเจรจาระหว่างอาเซียน – สหรัฐอเมริกา การส่งเสริมการจัดทำแนวทางปฏิบัติ ในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in South China Sea) รวมทั้งการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนอาเซียน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๑. ความสัมพันธ์ทั่วไป

๑.๑ การทูต

- ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับฟิลิปปินส์เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2492 เอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลาคนปัจจุบันคือ นายประศาสน์ ประศาสน์วินิจฉัย และมีหน่วยงานใน สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้แก่ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ และสำนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ไทย ณ เมืองเซบู เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทย คนปัจจุบันคือ นางลิ่งลี่ ิง เอฟ ลาคันลาเล
- ความสัมพันธ์ทวิภาคีไทยกับฟิลิปปินส์ดำเนินไปอย่างราบรื่นและใกล้ชิดมานาน เป็นประเทศร่วมก่อตั้งองค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia Treaty Organization - SEATO) และอาเซียน และเป็นแนวร่วมในอาเซียนและเวทีระหว่างประเทศเนื่องจากมีทัศนคติและแนวคิดคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านประชาธิปไตยและการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน มีกลไกความสัมพันธ์ทวิภาคี ได้แก่ คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission on Bilateral Cooperation – JCBC) ตั้งเมื่อปี 2536 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ ทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JCBC ครั้งที่ 4 (ครั้งสุดท้าย) เมื่อวันที่ 25 – 26 มีนาคม 2550 ที่กรุงเทพฯ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ปรับรูปแบบการประชุมโดยให้จัดการประชุมเป็นประจำทุก 2 ปี โดยเป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสแล้วตามด้วยการประชุมระดับรัฐมนตรีในลักษณะไม่เป็นทางการ (Retreat) ฝ่ายฟิลิปปินส์มีกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JCBC ครั้งที่ 5 ซึ่งในขั้นนี้ ฟิลิปปินส์เสนอจะจัดการประชุมดังกล่าวในปี 2554
- ในปี 2552 ไทยกับฟิลิปปินส์ได้ครบรอบ 60 ปี ของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต โดยมีการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองโอกาสดังกล่าว อาทิ นิทรรศการศิลปะ การแสดงทางวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญการอนุรักษ์โบราณสถานและการจัดเทศกาลภาพยนตร์

๑.๒ เศรษฐกิจ

๑.๒.๑ การค้า

ในปี 2553 การค้ารวมระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์มีมูลค่า 7,262 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยส่งออกไปฟิลิปปินส์ 4,886 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยนำเข้าจากฟิลิปปินส์ 2,375 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้า 2,511 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฟิลิปปินส์เป็นคู่ค้าอันดับที่ 4 ของไทยในอาเซียน และอันดับที่ 15 ในระดับโลก ในขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าอันดับที่ 2 ของฟิลิปปินส์ในอาเซียนและอันดับที่ 9 ในระดับโลก

ปัญหาทางการค้าที่ภาคเอกชนไทยประสบ ได้แก่ (1) การถูกเรียกเก็บภาษีซ้ำซ้อน (2) ปัญหาการทุบตลาดสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้านำเข้าจากจีน (3) สายการบินต้องเสียภาษีสูงกว่าสายการบินฟิลิปปินส์และถูกเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการใช้บริการท่าอากาศยานมะนิลา (4) การมีกฎระเบียบและข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและโรคเกี่ยวกับพืชที่เข้มงวด และ (5) การห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกสดและแช่แข็งจากไทยตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2547 ซึ่งจนถึงปัจจุบันยังไม่มีการยกเลิก

๑.๒.๒ การลงทุน

ในปี 2552 ไทยลงทุนในฟิลิปปินส์เป็นอันดับที่ 18 (อันดับที่ 3 ในอาเซียน) ภาคเอกชนไทยที่ลงทุนในฟิลิปปินส์ ได้แก่ เครือโรงแรมดุสิตธานี โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เครืออิตัลไทย เครือซิเมนต์ไทย เครือเจริญโภคภัณฑ์ และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันของฟิลิปปินส์ที่ดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนไทยและต่างชาติ ได้แก่ บุคลากรใช้ภาษาอังกฤษได้ดี เป็นมิตร และตลาดภายในประเทศมีขนาดค่อนข้างใหญ่ เนื่องจากมีจำนวนประชากรมาก ส่วนปัจจัยลบหรือปัญหาที่เอกชนไทยประสบ เช่น กฎระเบียบและมาตรการด้านภาษีของฟิลิปปินส์ที่ซ้ำซ้อนและไม่แน่นอน สภาพภูมิประเทศที่เป็นหมู่เกาะทำให้มีอุปสรรคด้านการขนส่ง และมีความเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ

๑.๒.๓ การท่องเที่ยว

ในปี 2553 มีนักท่องเที่ยวฟิลิปปินส์เดินทางมาไทย 254,048 คน รัฐบาลไทยและรัฐบาลฟิลิปปินส์เห็นพ้องที่จะกระชับความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว โดยให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับสูง การจับคู่ทางธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ อาทิ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการจัดทำโครงการจุดหมายปลายทางร่วมด้านการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ (Thailand-Philippines Tourist Package) เนื่องจากทั้งสองประเทศมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่สวยงามและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของอาเซียนในภาพรวมอีกด้วย

8. สาธารณรัฐสิงคโปร์ Republic of Singapore

ข้อมูลทั่วไป

เมืองหลวง สิงคโปร์

ที่ตั้ง เป็นเกาะ (island city-state) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของคาบสมุทรมลายู (ห่างจากคาบสมุทรประมาณ 137 กิโลเมตร) ทิศเหนือติดกับรัฐยะโฮร์ มาเลเซีย (Johor Bahru) ทิศตะวันออก ติดทะเลจีนใต้ ทิศตะวันตกติดมาเลเซียและช่องแคบมะละกา ทิศใต้ติดช่องแคบมะละกา ใกล้กับเกาะเรียว (Riau) ของอินโดนีเซีย

พื้นที่ 699.4 ตารางกิโลเมตร (ประมาณเกาะภูเก็ต)

ประชากร 5.08 ล้านคน (2553)

ศาสนา พุทธ (ร้อยละ 42.5) อิสลาม (ร้อยละ 14.9) คริสต์ (ร้อยละ 14.6) ฮินดู (ร้อยละ 4) ไม่นับถือศาสนา (ร้อยละ 25)

ภาษาราชการ อังกฤษ จีน มลายูและทมิฬ

ประมุข นายเอส อาร์ นาธาน (2542-ปัจจุบัน) ประธานาธิบดี

ผู้นำรัฐบาล นายลี เซียน ลุง (2547-ปัจจุบัน) นายกรัฐมนตรี

รูปแบบการปกครอง ระบอบสาธารณรัฐแบบรัฐสภา (Parliamentary Parliament) มีสภาเดียว (Unicameral parliament) มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ (วาระ 6 ปี) และนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำรัฐบาล/หัวหน้าฝ่ายบริหาร (วาระ 5 ปี)

วันชาติ 9 สิงหาคม (แยกตัวจากสหพันธรัฐมาเลเซีย เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2508)

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 20 กันยายน 2508

เงินตรา ดอลลาร์สิงคโปร์

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 226.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2553)

รายได้ประชาชาติต่อหัว 44,904 ดอลลาร์สหรัฐ (2553)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 14.7 (2553)

สินค้าส่งออก เครื่องจักรกล เครื่องไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เสื้อผ้า

สินค้านำเข้า เครื่องจักรกล ชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้า น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์อาหาร

การเมืองการปกครอง

ประเทศสิงคโปร์มีการปกครองระบอบสาธารณรัฐแบบรัฐสภา (Parliamentary Parliament) มีสภาเดียว (Unicameral parliament) มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ (วาระ 6 ปี) และนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำรัฐบาล/หัวหน้าฝ่ายบริหาร (วาระ 5 ปี) สิงคโปร์มีเสถียรภาพและความต่อเนื่องทางการเมืองโดยมีรัฐบาลภายใต้การนำของพรรค People's Action Party (PAP) มาโดยตลอด นับตั้งแต่แยกตัวออกมาเลเซียเมื่อปี 2508 เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2547 นายลี เซียน ลุง รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและประธานธนาคารกลาง (บุตรของนายลี กวน ยู อดีตนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่สามของสิงคโปร์ สืบแทนนายโก๊ะ จ๊ก ดง (ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอาวุโส)

การเลือกตั้งประธานาธิบดีสิงคโปร์

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548 นายเอส อาร์ นาธาน ครบวาระดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสิงคโปร์สมัยแรก (นายนาธานอายุ 81 ปี เป็นประธานาธิบดีคนที่ 6 ของสิงคโปร์ แต่เป็นประธานาธิบดีคนที่ 2 ที่มาจากการเลือกตั้ง) เข้าพิธีสาบานตนรับตำแหน่งสมัยที่สอง เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548 [เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2548 คณะกรรมการเลือกตั้งประธานาธิบดี (Presidential Elections Committee) ได้ประกาศว่า นายนาธานได้เป็นประธานาธิบดี โดยอัตโนมัติเนื่องจากผู้สมัครแข่งขันคนอื่นขาดคุณสมบัติ]

การเลือกตั้งทั่วไป

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2549 สิงคโปร์ได้จัดการเลือกตั้งทั่วไป ก่อนสภาผู้แทนราษฎรจะครบวาระในเดือนพฤศจิกายนปี 2550 และเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกนับตั้งแต่ นายลี เซียน ลุง เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และเป็นครั้งที่ 13 นับตั้งแต่สิงคโปร์แยกตัวออกจากสหพันธรัฐมาเลเซียเมื่อปี 2508 ซึ่งพรรคกิจประชาชน (People's Action Party – PAP) ภายใต้การนำของนายลี เซียน ลุง ได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้น โดยมีสมาชิกของพรรค PAP ได้รับเลือกตั้งจำนวน 82 ที่นั่งจากทั้งหมด 84 ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร (ด้วยจำนวนคะแนนเสียงสนับสนุนจากผู้ลงคะแนนเสียงทั้งหมด ร้อยละ 66.6) สำหรับอีก 2 ที่นั่งเป็นของพรรค Worker's Party (WP) และ Singapore Democratic Alliance (SDA)

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ มีพรรคการเมืองรวม 4 พรรคส่งผู้สมัครลงแข่งขัน ได้แก่ พรรค People's Action Party ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายรัฐบาล และพรรคฝ่ายค้านอีก 3 พรรค ประกอบด้วย (1) พรรค Worker's Party (WP) ก่อตั้งเมื่อปี 2500 ภายใต้การนำของนาย Low Thia Kiang (2) พรรค Singapore Democratic Alliance (SDA) ก่อตั้งเมื่อปี 2544 และเป็นกรรวมตัวของหลายพรรคการเมือง ได้แก่ National Solidarity Party (NSP), Singapore Malay National Organization (PKMS), Singapore People's Party (SPP) และ Singapore Justice Party ภายใต้การนำของนาย Chiam See Tong (3) พรรค Singapore Democratic Party (SDP) ก่อตั้งเมื่อปี 2523 โดยมีนาย Chee Soo Juan เป็นเลขาธิการ

การเลือกตั้งของสิงคโปร์ประกอบด้วยเขตเลือกตั้งผู้แทนเดี่ยว (Single Member Constituency – SMC) จำนวน 9 เขต และเขตเลือกตั้งกลุ่มผู้แทน (Group Representation Constituency – GRC) จำนวน 14 เขต ซึ่งพรรค PAP ได้ส่งผู้ลงสมัครในทุกเขต ขณะที่พรรคฝ่ายค้านได้ส่งผู้สมัครในเขต SMC จำนวน 9 เขต และเขต GRC จำนวน 7 เขต รวม 47 ที่นั่ง ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

มีชาวสิงคโปร์ที่มีสิทธิเลือกตั้ง 1.2 ล้านคนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 4 ล้านคน โดยมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 94.01 ทั้งนี้ ร้อยละ 40 เป็นผู้ที่เกิดหลังปี 2508 ซึ่งเป็นปีที่สิงคโปร์ได้ประกาศเอกราช นอกจากนี้ เป็นครั้งแรกที่สิงคโปร์ได้จัดให้มีการเลือกตั้งนอกประเทศในสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่จำนวน 8 แห่ง (กรุงวอชิงตัน นครซานฟรานซิสโก กรุงโตเกียว กรุงปักกิ่ง นครเซี่ยงไฮ้ เมืองฮ่องกง กรุงแคนเบอร์รา และกรุงลอนดอน)

การจัดตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2549 นายลี เซียน ลุง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ได้ประกาศแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ซึ่งจะเข้าพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งต่อประธานาธิบดีสิงคโปร์ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2549

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ประกอบด้วยรัฐมนตรีจากคณะรัฐมนตรีชุดก่อนและยังคงดำรงตำแหน่งเดิมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะตำแหน่งหลัก อาทิ นายโก๊ะ จ๊ก ดง เป็นรัฐมนตรีอาวุโส นายลี กวน ยู เป็นรัฐมนตรีที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ เอส จายากุมาร์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกฎหมาย และรัฐมนตรีประสานงานกิจการด้านความมั่นคงแห่งชาติ นายจอร์จ เยี้ยว เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนายเตียว ซี เซียน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

รัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีชุดเดิมที่ไม่ได้กลับมาดำรงตำแหน่งอีก ได้แก่ นายเยี้ยว เยี้ยว ดง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นโยบาย

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2548 นายลี เซียน ลุง ได้กล่าวถ้อยแถลงต่อประชาชนในโอกาสวันชาติสิงคโปร์ (National Day Rally Speech) โดยได้ระบุถึงทิศทางการพัฒนาประเทศและการดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยในด้านการต่างประเทศนั้น สิงคโปร์จะให้ความสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศอาเซียน (โดยเฉพาะมาเลเซียและอินโดนีเซีย) รวมทั้งกับประเทศมหาอำนาจสำคัญๆ ได้แก่ สหรัฐฯ จีน ญี่ปุ่น อินเดีย สหภาพยุโรปและออสเตรเลีย นอกจากนี้ จะให้ความสำคัญกับการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน และการแก้ไขปัญหาค่าการค้าเสรี สำหรับนโยบายภายในประเทศ สิงคโปร์จะมุ่งเน้นเรื่องการปรับตัวทางเศรษฐกิจเพื่อให้อุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงของโลก (remake Singapore) โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมนวัตกรรม การประกอบการ การวิจัยและการพัฒนา (innovation, enterprise and R&D) สำหรับด้านสังคม จะให้ความสำคัญกับการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน การดูแลคนชราและผู้ที่มีรายได้น้อย รวมทั้งการส่งเสริมวัฒนธรรมด้านบริการเพื่อให้สิงคโปร์มีลักษณะของเมืองที่มีความเป็นสากล

การเปิดกว้างทางสังคม

นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ได้ย้ำในหลายโอกาสว่าประเทศจะพัฒนาสิงคโปร์ให้เป็นสังคมที่โปร่งใสและเปิดกว้างมากขึ้น (a more transparent and open society) โดยจะดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงค่านิยมที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะของประเทศ (อาทิ การเป็นพหุสังคมที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติและศาสนา) มากกว่าการนำระบบเสรีนิยมประชาธิปไตยของตะวันตกมาปรับใช้ อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองสิงคโปร์เห็นว่าประเด็นเรื่องศาสนาและความแตกต่างทางเชื้อชาติเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนในสังคมสิงคโปร์

เศรษฐกิจการค้า

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

สิงคโปร์ต้องเผชิญกับประเด็นท้าทายสำคัญสามประการ ได้แก่ การแข่งขันจากประเทศในภูมิภาค การมีประชากรสูงอายุในจำนวนเพิ่มขึ้นขณะที่อัตราการเกิดของประชากรลดลง และการปรับโครงสร้างในภาคการผลิต ซึ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออก

เมื่อเดือนตุลาคม 2548 นายลิม อึ้ง เคียง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมสิงคโปร์ได้แถลงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับแนวทางยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มผลผลิตในภาคอุตสาหกรรม (manufacturing) (ซึ่งมีส่วนเป็นร้อยละ 27.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ) ใน 15 ปีข้างหน้า ได้แก่ (1) เพิ่มงบประมาณด้านการวิจัยและการพัฒนาจากร้อยละ 2.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นร้อยละ 3 โดยเน้น 3 สาขา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (biomedical sciences) เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและน้ำ (environmental and water technologies) และสื่อดิจิทัล (interactive and digital media) (2) ส่งเสริมการจัดทำความตกลงทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของความตกลงการค้าเสรีทวิภาคี ความตกลงเพื่อส่งเสริมการลงทุน ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นภาษีซ้อนและความตกลงการรับรองมาตรฐานร่วม เพื่อขยายช่องทางทางการค้าและการลงทุนให้กับภาคเอกชนสิงคโปร์ (3) ขยายการผลิตในสาขาอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ อาทิ อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และพัฒนาสาขาอุตสาหกรรมใหม่ ๆ อาทิ นาโนเทคโนโลยี สื่อดิจิทัล เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน และ (4) ขยายการค้าและการลงทุนไปยังตลาดใหม่ๆ อาทิ จีน อินเดีย ตะวันออกกลาง ซึ่งมีบริษัท Government Investment Corporation (GIC) และ Temasek Holdings ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นมีบทบาทสำคัญในการขยายตลาดดังกล่าว

สถานะการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ในปี 2548 ธนาคารโลกได้จัดให้สิงคโปร์อยู่ในลำดับหนึ่งของประเทศในภูมิภาคเอเชียและลำดับ 2 ของโลกที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและจัดตั้งธุรกิจสูงที่สุด ปัจจัยที่สนับสนุนสภาพแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่ อัตราภาษีศุลกากรที่ต่ำ ระบบราชการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพ และความโปร่งใสของระบบราชการ (ปัจจุบัน สิงคโปร์เป็นที่ตั้งของบริษัทข้ามชาติประมาณ 7,000 แห่งจากสหรัฐ ฯ ยุโรปและญี่ปุ่น วิสาหกิจจำนวน 4,000 แห่งจากจีน อินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประมาณ 100,000 แห่ง)

ในปี 2548 สถาบัน International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้จัดให้สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงที่สุดเป็นลำดับ 3 ของโลกรองจากสหรัฐ ฯ และฮ่องกงตามลำดับ โดยประเมินจากปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพของภาครัฐบาล ประสิทธิภาพของภาคเอกชน สภาพทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน

เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2548 องค์การทรัพย์สินทางปัญญาของโลกได้เปิดสำนักงานภูมิภาคในเอเชียเป็นแห่งแรกที่สิงคโปร์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในกฎระเบียบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่มีต่อสิงคโปร์

สถานะเสรีภาพของสื่อมวลชน

ในรายงานประจำปี 2548 ขององค์กรเอกชน Reporters Without Borders เกี่ยวกับดัชนีเสรีภาพของสื่อมวลชน (Press Freedom Index) ของ 167 ประเทศทั่วโลกได้จัดให้สิงคโปร์อยู่ในลำดับที่ 140 ซึ่งต่ำกว่าประเทศสมาชิกก่อตั้งอาเซียนอีก 4 ประเทศได้แก่ อินโดนีเซีย (ลำดับ 102) ไทย (ลำดับ 107) และมาเลเซีย (ลำดับ 113)

สถานะความโปร่งใสของรัฐบาล

ในปี 2548 สถาบัน Transparency International ได้จัดให้สิงคโปร์อยู่ในลำดับที่ 5 จาก 158 ประเทศทั่วโลกที่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงน้อยที่สุด (นายโก๊ะ จ๊ก ตง รัฐมนตรีอาวุโสได้ให้ความเห็นว่าแม้สิงคโปร์จะมีระดับเสรีภาพของสื่อมวลชนต่ำ แต่รัฐบาลมีความโปร่งใสมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ดังนั้น การมีเสรีภาพทางสื่อไม่ได้ช่วยส่งผลให้รัฐบาลของประเทศนั้นๆ มีระบบการปกครองที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสม่อไป)

สถานะเศรษฐกิจในปี 2548

ในปี 2548 เศรษฐกิจของสิงคโปร์ขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.4 [อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจสิงคโปร์ในปี 2545 ร้อยละ 2.2 ปี 2546 ร้อยละ 1.1 และ ปี 2547 ร้อยละ 8.4 ตามลำดับ] ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจสหรัฐ ฯ ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป รวมทั้งอุปสงค์สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลก แม้น้ำมันโลกมีราคาสูงขึ้น แต่กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมสิงคโปร์ประเมินว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ เพราะเศรษฐกิจของสหรัฐ ฯ และจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของสิงคโปร์ยังคงมีการขยายตัวอันส่งผลให้อุปสงค์ในสินค้าของสิงคโปร์ยังมีอย่างต่อเนื่อง สำหรับปี 2549 เป็นที่คาดว่า เศรษฐกิจสิงคโปร์จะสามารถขยายตัวในร้อยละ 5-7

การค้าระหว่างประเทศ

ในปี 2548 การค้าระหว่างประเทศของสิงคโปร์ขยายตัวในอัตราร้อยละ 15.5 มีมูลค่ารวม 429.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศคู่ค้าสำคัญของสิงคโปร์ ได้แก่ มาเลเซีย สหรัฐ ฯ ญี่ปุ่น จีน ฮองกง ไต้หวัน และไทย ตามลำดับ

สิงคโปร์ได้ลงนามความตกลงการค้าเสรีทวิภาคีกับ 11 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน(ในกรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน) นิวซีแลนด์ เมื่อปี 2543 สมาคมเขตการค้าเสรียุโรปเมื่อปี 2545 ญี่ปุ่นเมื่อปี 2545 ออสเตรเลียและสหรัฐ ฯ เมื่อปี 2546 จอร์แดนเมื่อปี 2547 Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement (บรูไน ดารุสซาลาม นิวซีแลนด์ ชิลีและสิงคโปร์) เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2548 อินเดียเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 เกาหลีใต้เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548 และปานามาเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2549 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจา กับอีก 16 ประเทศ ได้แก่ กรอบอาเซียนกับจีน อาเซียนกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ อาเซียนกับอินเดีย อาเซียนกับญี่ปุ่น อาเซียนกับเกาหลีใต้ แคนาดา เม็กซิโก ศรีลังกา ปากีสถาน ปานามา เปรู คุเวต ฮิยิปต์ บาห์เรน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และกาตาร์ [ข้อมูลจากกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมสิงคโปร์]

การพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค

เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า อาทิ เวียดนาม จีนและอินเดีย รัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจที่มีพื้นฐานแห่งการเรียนรู้ (knowledge - based economy) และดำเนินนโยบายต่างๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและพัฒนาให้ประเทศเป็นศูนย์กลางธุรกิจบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ได้แก่ (1) ด้านการบริการทางการแพทย์ สิงคโปร์มีโครงการ SingaporeMedicine ส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเดินทางมารักษาพยาบาลที่สิงคโปร์ ซึ่งมุ่งเน้นตลาดในจีน อินเดีย และตะวันออกกลาง (2) ด้านการบิน สิงคโปร์มีเป้าหมายจะรักษาสถานะการเป็นศูนย์กลางทางการบินในภูมิภาคโดยอยู่ในระหว่างการก่อสร้างอาคารหลังที่สาม (Terminal 3) ของท่าอากาศยานช่างงีในมูลค่า 1.75 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ให้เสร็จสิ้นภายในปี 2551 และอาคารสำหรับสายการบินต้นทุนต่ำในมูลค่า 45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ได้เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2549 ซึ่งคาดว่าจะรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวน 2.7 ล้านคนต่อปี (3) ด้านการท่องเที่ยว รัฐบาลสิงคโปร์ได้จัดสรรงบประมาณในมูลค่า 2 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์เพื่อสนับสนุนแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวของสิงคโปร์ใน 10 ปีข้างหน้า (Tourism Master Plan 2015) เพื่อเสริมสร้างให้สิงคโปร์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในภูมิภาคและเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวจาก 8 ล้านคน ในปี 2547 เป็น 17 ล้านคนในปี 2558 และรายได้จาก 10 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์เป็น 30 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์ และเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2548 นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ได้แถลงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับการตัดสินใจที่จะสร้างบ่อนการพนันในรูปแบบของ Integrated Resort - IR จำนวน 2 แห่งที่บริเวณอ่าว Marina ซึ่งใกล้กับย่านธุรกิจของสิงคโปร์ และบนเกาะ Sentosa ให้เสร็จสิ้นภายในปี 2552 (รายงานการศึกษาของบริษัท Merrill Lynch ระบุว่าบ่อนการพนัน 2 แห่งดังกล่าวจะสร้างรายได้ให้สิงคโปร์ประมาณ 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี และมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ประเมินว่าจะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในอัตราร้อยละ 10) การรณรงค์การท่องเที่ยวโดยเน้นจุดเด่นของสิงคโปร์ในการเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม "Uniquely Singapore" (4) ด้านการศึกษา สิงคโปร์มีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ประเทศเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา (global schoolhouse) ตั้งแต่ปี 2541 Economic Development Board (EDB) ได้จัดทำโครงการ World Class University (WCU) เพื่อเชิญชวนและดึงดูดให้สถาบันที่มีชื่อเสียงระดับโลกในสาขาต่าง ๆ อาทิ บริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์มาจัดตั้งสาขาในสิงคโปร์ สิงคโปร์ได้

ร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่มีชื่อเสียงระดับโลกมากกว่า 10 แห่ง อาทิ Massachusetts Institute of Technology, University of Pennsylvania, University of Chicago และ INSEAD เปิดสาขาที่สิงคโปร์ ในหลักสูตรด้านการบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์การแพทย์และวิศวกรรมศาสตร์ (5) ด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ (creative industries) รัฐบาลจะใช้งบประมาณจำนวน 200 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ระหว่างปี 2547 –2552 เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามยุทธศาสตร์พัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีกระทรวงข่าวสาร สารสนเทศและศิลปะเป็นหน่วยงานหลักดูแลเรื่องนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐสิงคโปร์

ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสิงคโปร์เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2508 เอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์คนปัจจุบันคือ นายพพล คุณวิบูลย์ และมีหน่วยงานในสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้แก่ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ สำนักงานแรงงาน และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำประเทศไทยคนปัจจุบัน คือ นายปีเตอร์ ชาน (เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2548)

ไทยกับสิงคโปร์มีกลไกความร่วมมือทวิภาคีหลัก 4 กรอบ ได้แก่ (1) การหารือระหว่างนายกรัฐมนตรี อย่างไม่เป็นทางการ (Prime Ministerial Retreat) (2) โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการพลเรือนไทย-สิงคโปร์ (Civil Service Exchange Programme - CSEP) ครอบคลุมความร่วมมือ 13 สาขา (3) Singapore-Thailand Enhanced Economic Relationship (STEER) (จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2545) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในอุตสาหกรรม 5 สาขา ได้แก่ การเกษตรและอาหาร การท่องเที่ยว การบริการทางการเงิน อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนประกอบยานยนต์และการขนส่ง และเป็นการนำร่องการรวมตัวทางเศรษฐกิจในกรอบอาเซียนตามแนวทาง 2+x และ (4) ความร่วมมือด้านการทหาร

ด้านการทูต

ไทยและสิงคโปร์ได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2508 ความสัมพันธ์ได้ดำเนินมาอย่างราบรื่นมาตลอด 40 ปี และได้พัฒนาไปเป็นลักษณะ "หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์" ในการดำเนินการเชิงรุกในภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ อาทิ การเร่งรัดรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามแนวทาง 2+X และความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างทางการพัฒนาแก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน (กัมพูชา ลาว เวียดนามและพม่า)

ไทยและสิงคโปร์มีจุดแข็งและมีศักยภาพที่เอื้อประโยชน์ต่อกันเป็นอย่างดี ไทยมีทรัพยากรธรรมชาติ มีแรงงานจำนวนมากและมีพื้นที่กว้างใหญ่ ส่วนสิงคโปร์ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่น้อย แต่มีความก้าวหน้าทางด้านทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมระดับสูง จึงได้มีการนำจุดแข็งของทั้งสองประเทศมาใช้ร่วมกันจนนำไปสู่การส่งเสริมความสัมพันธ์และการพัฒนาร่วมกันที่ยั่งยืน

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยกับสิงคโปร์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและไม่มีปมขัดแย้งทางประวัติศาสตร์ระหว่างกัน ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีเพื่อสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน

ด้านการทหาร ไทยกับสิงคโปร์มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้บังคับบัญชาระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารร่วมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างกองทัพ คณะทำงานร่วมกองทัพเรือไทย-สิงคโปร์ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านการฝึกบุคลากร และการซ้อมรบร่วมกันในหลายโอกาส ล่าสุด ได้แก่ การฝึกร่วมผสม Exercise Cope Tiger ระหว่างไทย สิงคโปร์ สหรัฐฯ ระหว่างวันที่ 26 มกราคม – 5 กุมภาพันธ์ 2551 และการฝึก Cobra Gold ระหว่างวันที่ 4-17 กุมภาพันธ์ 2552 (ร่วมกับสหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย) และระหว่างวันที่ 1-11 กุมภาพันธ์ 2553 (ร่วมกับไทย ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลี) ความตกลงทวิภาคีด้านการทหารที่สำคัญ ได้แก่ ความตกลงเรื่องการฝึกของกองทัพสิงคโปร์ในไทย ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2550-2553 (ลงนามเมื่อ 16 กรกฎาคม 2550) และบันทึกความเข้าใจด้วยการสนับสนุนด้านการฝึกและการส่งกำลังบำรุงระหว่างกองทัพอากาศสิงคโปร์กับไทย ซึ่งไทยอนุญาตให้สิงคโปร์ใช้พื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อฝึกรบภาคพื้นดิน และที่สนามบินกองบินที่ 23 จังหวัดอุดรธานีในการฝึกรบทางอากาศ (ลงนามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2547)

ด้านเศรษฐกิจ

ด้านการค้า สิงคโปร์เป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ 5 ของไทย (รองจากญี่ปุ่น สหรัฐฯ จีนและมาเลเซีย) ไทยเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ 9 ของสิงคโปร์ ในปี 2552 การค้ารวมระหว่างไทยกับสิงคโปร์มีมูลค่า 13,298 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยส่งออก 7,574 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้า 5,724 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้า 1,850 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป แผงวงจรไฟฟ้า ส่วนประกอบอากาศยานและอุปกรณ์การบิน สินค้าที่ไทยนำเข้าจากสิงคโปร์ ได้แก่ เคมีภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า

ด้านการลงทุน สิงคโปร์ลงทุนในไทยมากเป็นอันดับที่ 1 ในกลุ่มอาเซียน และเป็นลำดับที่ 5 ในกลุ่มเอเชีย (รองจากญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮองกง สาธารณรัฐเกาหลี) ในปี 2552 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้อนุมัติ 42 โครงการจาก 52 โครงการที่สิงคโปร์ยื่น

ขอส่งเสริมการลงทุนเป็นมูลค่า 536 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (มกราคม-พฤศจิกายน 2552 มูลค่าการลงทุนคิดเป็น 157 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนใหญ่อยู่ในสาขาการบริการ เคมีภัณฑ์และกระดาษ และอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า การให้บริการทางการเงินและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สาขาสถิตภัณฑ์โลหะและเครื่องจักร นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังมีความสนใจที่จะลงทุนในสาขา อุตสาหกรรมปิโตรเคมี การผลิตยา และไบโอเทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม การลงทุนของสิงคโปร์ในไทยยังมีสัดส่วนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุนรวมของสิงคโปร์ ในต่างประเทศ ประเทศที่สิงคโปร์ไปลงทุนมากที่สุด ได้แก่ ฮ่องกง บริติช เวอร์จิน จีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสหราชอาณาจักร

ด้านการท่องเที่ยว ชาวสิงคโปร์มีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทยและชาวไทย ในปี 2553 ชาวสิงคโปร์เดินทางมาไทยจำนวน 576,259 คน ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นจากจำนวนชาวสิงคโปร์ที่เดินทางมาไทยในปี 2552 (จำนวน 563,575 คน) ร้อยละ 2.25

ด้านแรงงาน สิงคโปร์เป็นตลาดสำคัญของแรงงานไทยในลำดับสองรองจากไต้หวัน ในปี 2552 มีแรงงานไทย ทั้งประเภทมีฝีมือและไม่มีฝีมือในสิงคโปร์ประมาณ 41,893 คนหรือร้อยละ 4.14 ของแรงงานต่างชาติ (500,000 คน) มีบริษัทที่จ้างแรงงานไทย 281 บริษัทในสาขาการก่อสร้าง อุตสาหกรรม และปิโตรเคมี

ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

สิงคโปร์ได้เป็นประเทศแรกๆ ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยต่อกรณีพิบัติภัยที่ภาคใต้ของประเทศไทยเมื่อเดือนธันวาคม 2547 โดยได้ส่งเครื่องบิน C-130 พร้อมคณะเจ้าหน้าที่ค้นหาและกู้ภัยจำนวน 23 คนจาก Singapore Civil Service Defence Force และยาเวชภัณฑ์ ผ้าห่ม อาหารแห้ง รวม 13 ตัน รวมทั้ง ส่งเฮลิคอปเตอร์ 4 ลำ (Super Pumas 2 ลำ Chinooks 2 ลำ) เพื่อช่วยค้นหาและกู้ภัย รวมทั้งได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านขั้นสุดศพจำนวน 4 คน ไปยังจังหวัดภูเก็ต เพื่อพิสูจน์ศพผู้เสียชีวิต นอกจากนี้ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2549 สิงคโปร์ได้ให้ความช่วยเหลือในรูปสิ่งของแก่ผู้ประสบอุทกภัยในภาคเหนือ รวมมูลค่า 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ และได้ส่งเฮลิคอปเตอร์ Chinook ของกองทัพอากาศสิงคโปร์ซึ่งฝึกบินในประเทศไทยให้ความช่วยเหลือในการกักภัยที่จังหวัดพิษณุโลก

9. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Socialist Republic of Vietnam

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ด้านตะวันออกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดกับจีน ทิศตะวันตกติดกับลาว ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับกัมพูชา ทิศตะวันออกติดกับทะเลจีนใต้และอ่าวตังเกี๋ย ทิศใต้ติดกับอ่าวไทย

พื้นที่ 331,690 ตารางกิโลเมตร (ประมาณพื้นที่ 3 ใน 5 ของไทย)

เมืองหลวง กรุงฮานอย (Hanoi)

ประชากร 89.57 ล้านคน (2553)

ภูมิอากาศ อากาศร้อนชื้น อุณหภูมิต่ำสุดกับสูงสุดอยู่ระหว่าง 5 องศาเซลเซียส ถึง 37 องศาเซลเซียส และมีฝนตกชุกช่วงพฤษภาคม – กันยายน

ภาษา ภาษาเวียดนาม

ศาสนา ไม่มีศาสนาประจำชาติ เนื่องจากปกครองโดยระบอบสังคมนิยม (มีผู้แสดงตนว่านับถือศาสนาต่างๆ 15.65 ล้านคน โดยศาสนาพุทธ (มหายาน) มีจำนวนผู้นับถือมากที่สุด (ร้อยละ 9.3)

การเมืองการปกครอง

รูปแบบการปกครอง ระบอบสังคมนิยม โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม (Communist Party of Vietnam) เป็นพรรคการเมืองเดียว และมีอำนาจสูงสุด

ประมุข นายเหวียน มิง เจี๊ยต (Nguyen Minh Triet) ประธานาธิบดี

หัวหน้ารัฐบาล นายเหวียน เติน สุง (Nguyen Tan Dung) นายกรัฐมนตรี

พรรคคอมมิวนิสต์ นายเหวียน ฝู จ่อง (Nguyen Phu Trong) เลขาธิการพรรค
วันชาติ 2 กันยายน
วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 6 สิงหาคม 2519

เศรษฐกิจการค้า

หน่วยเงินตรา เงินด่ง (1 บาท ประมาณ 625 ด่ง เมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2554)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 102 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2553)
รายได้ประชาชาติต่อหัว 1,160 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2553)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 6.78 (ปี 2553)
สินค้านำเข้าสำคัญ น้ำมันสำเร็จรูป เหล็กและเหล็กกล้า เส้นใยสิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า
สินค้าส่งออกสำคัญ สิ่งทอและเสื้อผ้า น้ำมันดิบ อาหารทะเล ข้าว ยางพารา
กาแฟ รองเท้า

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1. ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

- ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวียดนามเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2519 และเปิดสถานเอกอัครราชทูตที่กรุงฮานอย และสถานกงสุลใหญ่ที่นครโฮจิมินห์ เมื่อปี 2521 และ 2535 ตามลำดับ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย ประกอบด้วยสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารและสำนักงานส่งเสริมการค้าไทยในต่างประเทศ ส่วนสถานกงสุลใหญ่ที่นครโฮจิมินห์ประกอบด้วยฝ่ายการพาณิชย์ และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- ความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างไทย - เวียดนามในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ดีมาก มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง มีการไปมาหาสู่ระหว่างกันเพิ่มขึ้น รวมถึงความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นเนื่องจากมีเส้นทางเชื่อมโยงถึงกันค่อนข้างสะดวก

- เมื่อพิจารณาจากปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ สถานะทางการเมือง ขนาดของประเทศขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของเวียดนาม เจตนาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่มั่นคงและความเข้าใจอันดีกับไทยเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แล้ว การพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือไทย - เวียดนามตลอดระยะที่ผ่านมาจึงมีลักษณะของการพัฒนาความร่วมมือบนผลประโยชน์ร่วมกันในเชิง "หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์"

2. ความสัมพันธ์ด้านการเมืองและความมั่นคง

- ไทยและเวียดนามมีการวางกรอบความร่วมมือทวิภาคีหลายด้านในระดับต่าง ๆ เช่น ในระดับสูงสุดมีการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย-เวียดนามอย่างไม่เป็นทางการ (Joint Cabinet Retreat: JCR) ระดับรองลงมามีกลไกการหารือร่วม (Joint Consultative Mechanism: JCM) ซึ่งเป็นกลไกการหารือระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่ดูแลกรอบความสัมพันธ์และประสานความร่วมมือในภาพรวม

- ประเด็นด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและเวียดนามอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง (Joint Working Group on Political and Security Cooperation: JWG on PSC) ซึ่งมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธานฝ่ายไทย ปัจจุบัน ไทยและเวียดนามตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อรับมือกับสิ่งท้าทายใหม่ ๆ ที่เพิ่มขึ้นในอนุภูมิภาค โดยมีแผนงานความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง "Thailand-Vietnam Joint Plan of Action on Political and Security Cooperation (2008-2010)" กำหนดกรอบความร่วมมือ

- สำหรับด้านการทหาร มีบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการลาดตระเวนร่วมระหว่างกองทัพเรือไทย-กองทัพเรือเวียดนาม รวมทั้งมีการประชุมคณะทำงานร่วมไทย-เวียดนามว่าด้วยการจัดระเบียบทางทะเลอย่างสม่ำเสมอ

3. ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การค้า ไทยเป็นคู่ค้าอันดับที่ 9 ของเวียดนาม ในปี 2553 โดยมีมูลค่าการค้าทวิภาคีรวม 7,242.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.43 จากปี 2552 (6,063.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 5,845.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมูลค่าการนำเข้า 1,396.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยได้เปรียบดุลการค้าประมาณ 4,448.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนเวียดนามเป็นคู่ค้าอันดับที่ 16 ของไทย (ลดลงจากอันดับ 13 ในปี 2552) และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 4 ในอาเซียน รองจากสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย สินค้าหลักที่ไทยส่งออกไปเวียดนาม ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป เม็ดพลาสติก เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องยนตสันดาปภายในแบบลูกสูบ และผลิตภัณฑ์ยาง ส่วนสินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากเวียดนาม ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ด้ายและเส้นใย เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องมือเครื่องใช้ วิทยาศาสตร์การแพทย์ เลนส์ แว่นตา และส่วนประกอบ น้ำมันดิบ สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป เคมีภัณฑ์ และเหล็ก

3.2 การลงทุน นับตั้งแต่ปี 2533 จนถึงปี 2553 ไทยลงทุนในเวียดนามสูงเป็นอันดับ 10 จากนักลงทุนต่างชาติทั้งหมด (เกาหลีใต้ ลงทุนสูงสุด มูลค่า 26,880.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จำนวน 2,560 โครงการ) โดยมีโครงการต่าง ๆ รวม 238 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนรวม 5,811.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แหล่งใหญ่ที่สุดในเวียดนามที่เอกชนไทยไปลงทุน คือ นครโฮจิมินห์และจังหวัดข้างเคียง เช่น จังหวัดด่งไน (Dong Nai) จังหวัดบิญเซือง (Binh Duong) และจังหวัดลองอัน ในสาขาสำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตและการแปรรูป อสังหาริมทรัพย์ การท่องเที่ยว โรงแรม การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนานิคมอุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารสัตว์ อุตสาหกรรมพลาสติก ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ ปัจจุบันมีบริษัทไทยจดทะเบียนทำธุรกิจในภาคใต้ของเวียดนามประมาณ 130-150 บริษัท และมีบริษัทสำคัญ อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ลงทุนด้านอาหารสัตว์ เครือซิเมนต์ไทยลงทุนในอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ กระดาษ และวัสดุก่อสร้าง และกลุ่มอมตะลงทุนพัฒนาเขตอุตสาหกรรม

3.3 การท่องเที่ยว ทั้งสองประเทศมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ซึ่งลงนามวันที่ 16 มีนาคม 2537 และมีความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดา ซึ่งลงนามวันที่ 9 พฤษภาคม 2543 จากสถิติเมื่อสิ้นปี 2553 มีนักท่องเที่ยวเวียดนามมาไทย 3.969 แสนคน (เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ซึ่งมีจำนวน 3.63 แสนคน ร้อยละ 9.35) ในขณะที่นักท่องเที่ยวไทยไปเวียดนาม 2.228 แสนคน (เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ซึ่งมีจำนวน 1.526 แสนคน ร้อยละ 46)

4. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและวิชาการ

- ไทยและเวียดนามลงนามในความตกลงด้านวัฒนธรรมเมื่อปี 2539 และเมื่อพิจารณาถึงสถานะความสัมพันธ์ที่ดี ระดับการพัฒนาที่ไม่ห่างกันมาก และความไว้วางใจกัน จึงถือได้ว่าเวียดนามมีความพร้อมที่จะร่วมมือกับไทยในด้านวัฒนธรรมค่อนข้างมาก
- นอกจากนั้น ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามยังสามารถเป็นพลังสำคัญในการผลักดันความร่วมมือด้านนี้ด้วยอีกทางหนึ่ง
- ไทยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่เวียดนามตั้งแต่ปี 2535 (ค.ศ. 1982) ผ่านกรอบการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-เวียดนาม ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) ปัจจุบัน มีการแลกเปลี่ยนการสอนภาษาโดยมีการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัย 5 แห่งของเวียดนาม (ที่กรุงฮานอย นครโฮจิมินห์ และนครดานัง) และสถาบันการศึกษาของไทยหลายแห่งก็เปิดการสอนภาษาเวียดนาม
- เวียดนามยังให้ความสนใจในการพัฒนาหมู่บ้านมิตรภาพไทย - เวียดนาม ที่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นสถานที่ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์เคยพำนักในช่วงกอบกู้เอกราช เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และเวียดนามยังได้สนับสนุนงบประมาณ 350,000 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2549 สร้างโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามที่จังหวัดนครพนม (หรือที่เรียกว่า "ศูนย์มิตรภาพนครพนม-ฮานอย") ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-เวียดนาม โดยจังหวัดนครพนมได้ทำพิธีเปิดศูนย์มิตรภาพฯ อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2551
- ศาสนาเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้ชาวไทยและชาวเวียดนามมีความใกล้ชิดและความเข้าใจระหว่างกันมากขึ้น แม้ว่าในความเป็นจริงจะมีชาวเวียดนามเพียงร้อยละ 9.3 เท่านั้นที่นับถือศาสนาพุทธ (นิกายมหายาน) นับตั้งแต่ปี 2547 ประเทศไทยได้อัญเชิญฝ่าพระกฐินพระราชทานไปทอดถวายที่เวียดนามเป็นประจำทุกปี ในปี 2552 ไทยจัดฝ่าพระกฐินไปทอดถวายที่วัดโฮ ฟาบ (Ho Phap) จังหวัดบาเรียวงเต่า และในปี 2553 สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอยได้อัญเชิญฝ่าพระกฐินไปทอดถวายที่วัดตามบ่าว (Tam Bao) ซึ่งเป็นวัดพุทธนิกายเถรวาทแห่งเดียวในนครดานัง
- กลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนและกระชับความสัมพันธ์ภาคประชาชนระหว่างไทยและเวียดนาม ได้แก่ สมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนาม และสมาคมมิตรภาพเวียดนาม-ไทย ล่าสุดไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกันของสองสมาคมครั้งที่ 1 ขึ้นเมื่อวันที่ 11-13 มีนาคม 2553 ที่จังหวัดขอนแก่น ซึ่งสมาคมมิตรภาพทั้งสองได้กำหนดกิจกรรมและโครงการร่วมกันสำหรับปี 2553 ด้วยแล้ว เช่น การแลกเปลี่ยนเยาวชนไทยกับเยาวชนเวียดนาม การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาเวียดนามในระดับมัธยมและอุดมศึกษา และการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านการศึกษา และระหว่างวันที่ 8 - 10 ตุลาคม 2553 คณะผู้บริหารสมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนามได้เดินทางเยือนกรุงฮานอยเพื่อเข้าร่วมงานฉลองครบรอบ 1,000 ปีกรุงฮานอย พร้อมทั้งได้มอบภาพวาดวัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นของขวัญให้แก่สหพันธ์องค์กรมิตรภาพเวียดนาม (Vietnam Union of Friendship Organization) ในโอกาสนี้ด้วย

10.ราชอาณาจักรกัมพูชา Kingdom of Cambodia

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง ตั้งอยู่กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดกับประเทศไทย (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) และลาว (แขวง อັตตะปือและจำปาสัก) ทิศตะวันออกติดเวียดนาม (จังหวัดกอนทุม เปลกู ซาลาย ตี้ก๊ก ล็องแบ๋ เดยนิญ ลองอาน ต่งท๊าบ อั้นซาง และเกียงซาง) ทิศตะวันตกติดประเทศไทย (จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด) และทิศใต้ติดอ่าวไทย

พื้นที่ 181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย เส้นเขตแดนโดยรอบประเทศยาวประมาณ 2,000 กิโลเมตร โดยมีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร

เมืองหลวง ราชธานีพนมเปญ

ประชากร 14.45 ล้านคน (2552)

ภาษาราชการ ภาษาเขมร

ศาสนา พุทธเถรวาท (มหานิกาย ร้อยละ 90 และธรรมยุติกนิกาย)

การเมืองการปกครอง

ประมุข พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี

ผู้นำรัฐบาล สมเด็จอัครมหาเสนาบดีเดโชฮุน เซน นายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีต่างประเทศ นายฮอร์ นัมฮง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ

ระบอบการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ

เขตการปกครอง ตามกฤษฎีกา ลงนามโดย นรม.กพช. เมื่อ 12 ม.ค. 2552 กำหนดให้มีการแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้: แบ่งเป็น 1 ราชธานี (พนมเปญ) และ 23 จังหวัด ได้แก่ กระแจะ เกาะกง กันดาล กัมปงจาม กัมปงชาม กัมปงชาม กัมปงธม กัมปง สะปือ กัมปอด ตาแก้ว รัต นคีรี พระวิหาร พระตะบอง โพธิสัด บันเตียเมียนเจย ไปรเวง มณฑลคีรี สตั้งตรง สวายเรียง เสียมราฐ อุดรมิชัย ไพลิน แกบ และพระสีหนุ และแต่ละจังหวัดจะมีศูนย์กลางการปกครองเรียกว่า (อำเภอเมือง) เรียกว่า "กรุง" นอกจากนี้ยังมีเมืองสำคัญที่มีฐานะเป็น "กรุง" อีก 3 แห่ง คือ กรุงปอยเปต (จ. บันเตียเมียนเจย) กรุงบาเว็ต (จ. สวายเรียง) และกรุงสวง (จ. กัมปงจาม)

วันชาติ 9 พฤศจิกายน 2496

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 19 ธันวาคม 2493

เศรษฐกิจการค้า

หน่วยเงินตรา เรียล (1 เรียล ประมาณ 0.0083 บาท)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 10.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (2552)

รายได้ประชาชาติต่อหัว 635 ดอลลาร์สหรัฐ* (2552)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ -1.5 (2552)

สินค้านำเข้าสำคัญ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องดื่ม ผ้าผืน และผลิตภัณฑ์ยาง

สินค้าส่งออกสำคัญ เสื้อผ้า สิ่งทอ รองเท้า ปลา ไม้ ยางพารา บุหรี่ ข้าว และข้าวโพด

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา

1. ภาพรวมความสัมพันธ์ทั่วไป

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับกัมพูชาเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2493 โดยจะครบรอบความสัมพันธ์ 60 ปี ในปี 2553

ปัจจุบัน เอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ คือ นายประศาสน์ ประศาสน์วินิจชัย นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่

สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร 3 เหล่าทัพ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายการพาณิชย์ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ประจำการอยู่ในกัมพูชาด้วย ในส่วนของกัมพูชา มีนาง You Ay เป็นเอกอัครราชทูตกัมพูชาประจำประเทศไทย โดยมีสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำการอยู่ในกรุงเทพฯ และมีสถานกงสุลใหญ่ ประจำจังหวัดสระแก้วด้วย

กัมพูชาและไทยมีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา และรูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนที่คล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์ในระดับประชาชน โดยเฉพาะประชาชนบริเวณแนวชายแดนที่ใกล้ชิด และมีการแลกเปลี่ยนทางการค้าปริมาณมาก (สินค้าเกษตร และเครื่องอุปโภคบริโภค) อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชาผกผันบ่อยครั้ง สาเหตุหลักมาจากสถานการณ์การเมืองภายใน การปลุกกระแสชาตินิยมในหมู่ประชาชน และปัญหาเขตแดน

กัมพูชาเคยประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 สมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2501 (สถาปนาความสัมพันธ์กลับคืนในเดือนกุมภาพันธ์ 2502) และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2504 (สถาปนาความสัมพันธ์กลับคืนในปี 2509 สมัยจอมพลถนอม กิตติขจร) โดยทั้ง 2 กรณี มีสาเหตุมาจากข้อพิพาทเรื่องเขาพระวิหาร

นอกจากนี้ ยังมีเหตุการณ์เผาสถานทูตไทยเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2546 จากกรณีที่มีรายงานข่าวในกัมพูชาว่า นักแสดงชาวไทย (กบ-สุวนันท์ คงยิ่ง) กล่าวดูหมิ่นชาวกัมพูชา ซึ่งรัฐบาลไทย (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) ประกาศลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตลง (เหลือเป็นระดับอุปทูตเช่นในปัจจุบัน)

2. ความสัมพันธ์ด้านการเมือง

กลไกการเจรจาหรือทวิภาคีที่สำคัญ คือ คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ ทวิภาคี ไทย-กัมพูชา (Joint Commission on Bilateral Cooperation – JC) ซึ่งเป็นเวทีสำหรับการเจรจา/ตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การท่องเที่ยว ฯลฯ โดยได้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อปี 2538 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา และครั้งล่าสุด คือ การประชุม JC ครั้งที่ 6 ณ กรุงเทพฯ 6 เมื่อวันที่ 4 - 5 สิงหาคม 2552

สำหรับการเจรจาหรือเรื่องเขตแดน มีกลไกการประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วม ไทย-กัมพูชา JBC (Joint Boundary Commission) เป็นเวทีหลัก โดยในขั้นนี้ มีการประชุมแล้ว 3 ครั้ง ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2552 ณ กรุงพนมเปญ

นอกจากนี้ ยังมีกลไกความร่วมมือด้านการทหาร โดยมี คณะกรรมการชายแดนทั่วไปไทย – กัมพูชา (General Border Committee) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของทั้งสองประเทศเป็นประธาน และคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย – กัมพูชา (Regional Border Committee – RBC) ซึ่งมีแม่ทัพของแต่ละภูมิภาคทหารของทั้งสองฝ่ายเป็นประธาน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันความสัมพันธ์ไทย – กัมพูชาอยู่ในสภาวะไม่ปกติ นับตั้งแต่ นายกรัฐมนตรีกัมพูชาได้แต่งตั้ง พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลและที่ปรึกษาส่วนตัว (ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552) และดำเนินการแทรกแซงกิจการภายในไทย เป็นเหตุให้เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2552 กระทรวงการต่างประเทศเรียกเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ กลับประเทศไทย และมีมาตรการตอบโต้ทางการทูตระหว่างกัน

3. ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การค้า

การค้ารวมระหว่างไทยกัมพูชาปี 2552 มีมูลค่า 56,578.4 ล้านบาท (1,658.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ลดลงจากระยะเดียวกันของปี 2551 ร้อยละ 19 จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออก 53,918.4 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19 มูลค่าการนำเข้า 2,659.9 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11 โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 51,258.4 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปกัมพูชา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป น้ำตาลทราย ปูนซีเมนต์ เครื่องดื่ม เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ผ่าฝืน สินค้าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากกัมพูชาได้แก่ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์

การค้าชายแดน ปี 2552 มีมูลค่า 45,374.6 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันของปี 2551 ร้อยละ 9.8 เป็นมูลค่าการส่งออก 42,879.3 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.5 และมูลค่าการนำเข้า 2,495.3 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดน 40,384.1 ล้านบาท ทั้งนี้ สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตาล น้ำมันเชื้อเพลิง สุกรมีชีวิต ปูนซีเมนต์ ยางรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อาหารสัตว์ น้ำอัดลม เครื่องยนต์เบนซิน/ดีเซล อะไหล่รถจักรยานยนต์ ผ้าสักแบบชนิดหรือแบบโครเซต สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ข้าวโพด เศษเหล็ก เศษอะลูมิเนียม เศษทองแดง เศษกระดาษ เมล็ดพืชและผลไม้ต่างชนิดที่มีน้ำมัน แคลเซียมฟอสเฟตธรรมชาติ ไม้แปรรูป

3.2 การลงทุน

นับตั้งแต่รัฐบาลกัมพูชาได้มีกฎหมายการลงทุนเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2537 จนถึงกันยายนปี 2552 ประเทศไทยเป็นผู้ลงทุนอันดับ 5 มีจำนวนเงินลงทุน 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองจากมาเลเซีย จีน ไต้หวัน และสหรัฐอเมริกา ในปี 2551 ไทยมีโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกัมพูชา (Cambodian Investment Board: CIB) จำนวน 4 โครงการ เป็นเงินลงทุนมูลค่า 30.67 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ได้แก่ การผลิตอ้อยและน้ำตาลของกลุ่มบริษัท Thai Beverage ธุรกิจภาคการขนส่งเพื่อสร้างท่าเรือโดยบริษัทในกลุ่มบริษัทน้ำตาลขอนแก่นของไทย และการลงทุนของกลุ่มโรงพยาบาลกรุงเทพ เกี่ยวกับโรงพยาบาลนานาชาติในนามบริษัท Phnom Penh Medical Service จำกัด สำหรับปี 2552 ไทยลงทุนเป็นลำดับที่ 6 มีจำนวน 5 โครงการ เงินลงทุนมูลค่า 15.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มากเป็นอันดับที่ 2 ของเงินลงทุนที่ได้รับอนุมัติทั้งหมด รองจากจีน ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป 1 โครงการ อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร 3 โครงการ และ อุตสาหกรรมผลิตรองเท้า 1 โครงการ

3.3 การท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวในกัมพูชาในปี 2552 มีจำนวนมากเป็นอันดับ 8 โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยว 102,018 คน รองจากเวียดนาม เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส ซึ่งมีจำนวนลดลงจากปี 2551 ร้อยละ 6.42 ในขณะที่เดียวกันนักท่องเที่ยวกัมพูชาได้เข้ามาท่องเที่ยวในไทยระหว่างเดือนมกราคม - ตุลาคม 2552 มีจำนวน 81,452 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2551 ร้อยละ 8.30 ซึ่งมีจำนวน 75,208 คน

การประชุมสุดยอด "อาเซียน-เกาหลี" แผนสู่สันติภาพและความรุ่งโรจน์แห่งอนาคต

โดย จีอง แฮ มุน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีใต้ ประจำประเทศไทย

ประเทศไทย.. ประเทศแม่ ผู้ให้กำเนิดสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ประเทศไทย.. ประเทศผู้ให้กำเนิดกฎบัตรอาเซียน ปี 2008 และ...

ประเทศไทย.. ประเทศผู้เข้าร่วมการประชุมพิเศษสุดยอดอาเซียน-เกาหลี 2009 เกาเจจู คือสัญลักษณ์แห่งสายสัมพันธ์ทางจิตใจของสองมิตรประเทศ และจะเป็นเวทีเริ่มต้นแห่งการรวมพลังอันแรงกล้าเพื่อการพัฒนาความรู้ร่วมกันของทั้งสาธารณรัฐเกาหลีใต้ แห่งเอเชียตะวันออก และประเทศไทย แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เกาเจจู ซึ่งเสมือนเกาะเกิดของไทย ได้ถูกขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกทางธรรมชาติโดยองค์การยูเนสโก อีกทั้งสถานที่แห่งนี้ยังเป็นสถานที่ถ่ายทำละครเรื่อง "แดจังกึม" ละครเกาหลีที่ชาวไทยโปรดปรานและในวันที่ 1 มิถุนายน ณ เกาเจจู จะมีการจัด "การประชุมสุดยอดอาเซียน-เกาหลี" เพื่อเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ครบรอบ 20 ปีของกลุ่มประเทศสมาชิกกับสาธารณรัฐเกาหลีได้นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 เป็นต้นมา โดยในการประชุมครั้งนี้ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และ ประธานาธิบดี อี มย็อง บัก จะมาเข้าร่วมประชุมด้วยในช่วงที่ 1 สุดยอดผู้นำของเกาหลีและไทย รวมทั้งผู้นำจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนจะเจรจาพูดคุยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของความสัมพันธ์อาเซียน-เกาหลีตลอด 20 ปีที่ผ่านมา อีกทั้งจะมีการอภิปรายเพื่อหาแนวทางความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ, การเมือง, สังคม, วัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิก ในช่วงที่ 2 จะเป็นการอภิปรายเพื่อพิจารณาหาแนวทางเพิ่มมาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ ร่วมกันแก้ไขปัญหาโลก อาทิ มาตรการป้องกันโรคติดต่อ, วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน, มาตรการความปลอดภัยทางด้านอาหารและพลังงาน, การรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนและการเติบโตแบบสีเขียว (Low Carbon, Green Growth) ต่างๆ เป็นต้น "การประชุมสุดยอดอาเซียน-เกาหลี" ในครั้งนี้จะเป็นการประชุมอย่างเป็นทางการครั้งยิ่งใหญ่ครั้งแรก และเปี่ยมไปด้วยความหมาย หลังจากประเทศกลุ่มอาเซียนได้กำหนดให้กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนธันวาคม ค.ศ. 2008 ประเทศเกาหลีและอาเซียนมีมติที่จะเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างประเทศจากเดิม 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐ เป็น 1 แสน 5 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐในปี 2015 อีกทั้ง ยังขยายบทบาทของ "มาตรการริเริ่มเชียงใหม่" (Chiangmai Initiative) รวมทั้งจัดตั้งกองทุนร่วมกันของภูมิภาคอาเซียน ขยายวงเงินทุนจากเดิม 8 หมื่นล้านเหรียญ เป็น 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อการช่วยเหลือแบบพหุภาคีด้วยการช่วยเหลือประเทศสมาชิกทุกที่ การประชุมครั้งนี้จะมีการประชุมสุดยอดผู้นำ CEO อาเซียน-เกาหลี, การแสดงวงออเคสตราดนตรีพื้นเมืองอาเซียน-เกาหลี, นิทรรศการการเติบโตแบบสีเขียว, งานเอ็กซ์โปการท่องเที่ยว

และวัฒนธรรมนานาชาติ และการแสดงต่างๆ บนเวทีอีกนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมสุดยอดผู้นำ CEO นั้น จะเป็นการประชุมที่เต็มไปด้วยความหมาย เพราะสุดยอดผู้นำของไทยกว่า 30 คนจากการธุรกิจ จะได้พบปะเจรจากับสุดยอดผู้นำ ผู้เชี่ยวชาญทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนของประเทศเกาหลีและประเทศสมาชิกอื่นกว่า 450 คน มาร่วมอภิปรายภายใต้หัวข้อ "ความเปลี่ยนแปลง กับความท้าทาย และการร่วมมือเพื่อความรุ่งโรจน์แห่งเอเชีย" ทั้งนี้ จะมีการหารือแนวทางแก้ไขปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจที่บรรดานานาประเทศประสบอยู่ ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นและประกาศแห่งความสดใสในอนาคต ในการนี้ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะปาฐกถานำการประชุมต่อจากประธานาธิบดี อี มย็อง บัก อีกด้วย และในช่วงเย็นของวันนั้น จะมีการแสดงดนตรีวงออเคสตราคนตรีพื้นเมืองอาเซียน-เกาหลี นักแสดงดนตรีกว่า 86 คน มาร่วมแสดงด้วยกัน สำหรับไทย จะแสดงบทเพลง Rice's Life ซึ่งประพันธ์โดย Chaibhuk Bhutrachinda เป็นหนึ่งใน 13 บทเพลงทว่าอาเซียน ซึ่งมีนักแสดงจากประเทศไทยจำนวน 9 คน นับได้ว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างมากกว่าประเทศอื่นๆ ในเอเชีย

นอกจากนี้ ยังมีการจัดงานเอ็กซ์โปส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมนานาชาติ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT) ได้เชิญองค์กร บริษัท ห้างร้านที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และบริษัททัวร์ต่างๆ เข้าร่วมงานเพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของไทยในงานเอ็กซ์โปนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งงานจะเริ่มจัดตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม เป็นเวลา 4 วัน คาดว่าประเทศไทย ประเทศหนึ่งซึ่งเป็นยักษ์ใหญ่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะใช้โอกาสนี้เป็นสื่อกลางเพื่อเพิ่มศักยภาพและพลังแห่งธุรกิจท่องเที่ยวไทยให้ยิ่งใหญ่และเติบโตยิ่งขึ้น อีกทั้งยังหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เวทีนี้จะเป็นเวทีแลกเปลี่ยน พัฒนาเทคโนโลยีทางธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกันในหมู่ประเทศพี่น้องทั่วโลก

ประเทศเกาหลีกับอาเซียนได้มีการร่วมมือเพื่อความอยู่รอด มีการติดต่อแลกเปลี่ยน และพัฒนาความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งมาตลอดระยะเวลา 20 ปี และการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนได้เริ่มอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี 1997 เป็นต้นมา กลุ่มอาเซียน-เกาหลีได้มีการแถลงความร่วมมือเพื่อความสัมพันธที่ดี ยิ่งไปกว่านั้นประเทศเกาหลี หนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศผู้นำความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคอาเซียน-แปซิฟิก (ARF) อีกทั้งยังเป็นประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมลงนามในสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) อีกด้วย

ปีที่ผ่านมา การค้าระหว่างประเทศเกาหลีกับอาเซียนนั้นมีมูลค่าถึง 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับประเทศเกาหลีแล้ว อาเซียนถือเป็นกลุ่มประเทศคู่ค้าที่สำคัญเฉกเช่น ยุโรปและจีน และนอกเหนือจากการเจรจาทำข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ว่าด้วยการค้าและบริการแล้ว ประเทศเกาหลีจะทำความตกลงว่าด้วยการลงทุนอีกด้วย เพื่อให้สมกับเป็นหุ้นส่วนร่วมกันสร้างการค้าเสรีอย่างแท้จริงระหว่างอาเซียน-เกาหลีเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ได้มีการจัดตั้งศูนย์อาเซียน-เกาหลี (ASEAN-Korean Centre) อีกทั้งยังมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อความร่วมมือระหว่างอาเซียน-เกาหลีอีกด้วย โดยมุ่งเน้นเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาและขยายอุตสาหกรรมและธุรกิจที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้นและเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งค้นหา และสรรค์สร้างธุรกิจใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นมากกว่าการแลกเปลี่ยนแค่ทรัพยากรบุคคล หรือวัฒนธรรม

อีกทั้ง สองฝ่ายยังร่วมพัฒนาเทคโนโลยีและเจรจาเพื่อหาแนวทาง หรือมาตรการแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อม ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่นเช่น โครงการลดโลกร้อน (LOW Carbon) การเติบโตแบบสีเขียว (Green Growth) ที่ประเทศเกาหลีได้เป็นแกนนำริเริ่ม ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศเกาหลีได้จัดทำห้องแสดงนิทรรศการการ Green Growth เผยให้เห็นวิสัยทัศน์และการนำ Green Tech เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มาเผยแพร่ในงานด้วย

นอกจากนี้ ประเทศเกาหลีจะเพิ่มมาตรการเพื่อให้ผู้ฝึกฝีมือแรงงานได้มีโอกาสเข้ามาทำงานในประเทศเกาหลีมากยิ่งขึ้น จะให้มีการจัดส่งคณะอาสาสมัครที่ได้คัดสรรว่าเหมาะสมไปยังประเทศต่างๆ จะกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าวิจัยร่วมกันในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดว่าผลของความร่วมมือในการปฏิบัติจริงเหล่านี้จะก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาลได้

เดือนมีนาคมที่ผ่านมา ประธานาธิบดี อี มย็อง บัก ได้แถลงเรื่อง "แนวทางการทูตเอเชียใหม่" ว่าจะเพิ่มมาตรการความร่วมมือแบบหลากหลายทิศทางกับกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์และร่วมมือทางการทูตให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพราะประเทศเกาหลีที่พึ่งตระหนักอยู่เสมอว่า อาเซียนเป็นศูนย์กลาง (Centrality) ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การประชุมสุดยอดอาเซียน-เกาหลีในครั้งนี้ เกาหลีคาดหวังว่าประเทศไทย ประเทศหนึ่งในสมาชิกอาเซียน จะมีบทบาทและทำหน้าที่ศูนย์กลางที่สำคัญไม่เหมือนใคร

ในวันสุดท้ายของการประชุม เหล่าผู้นำจากอาเซียน-เกาหลีจะร่วมกันประกาศข้อเสนอเพื่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยจะร่วมลงนามใน "คำแถลงร่วม" และแถลงการณ์ด้วยกัน นี่เป็นหลักประกันและทำให้มั่นใจได้ว่า จะเกิดความสงบสุข, ความปลอดภัย, การพัฒนา, การรวมตัว และความรู้โรจน์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

"คำแถลงร่วม" ระหว่างอาเซียน-เกาหลีในครั้งนี้ จะเป็นการยืนยันได้อย่างแน่ชัดว่า สัมพันธภาพระหว่างอาเซียน-เกาหลีจะยังคงแน่นแฟ้น เป็นหุ้นส่วนเพื่อสันติภาพและความรุ่งโรจน์แห่งภูมิภาคต่อไปเหมือนดังที่เคยเป็นมาตลอด 20 ปี

<http://www.matichon.co.th/>

เรียบเรียงข้อมูลโดยกระปุกดอทคอม

เชื่อว่าหลายคนคงเริ่มคุ้นเคยกับคำว่า "การประชุมสุดยอดอาเซียน" หรือ ASEAN SUMMIT Meeting (อาเซียนซัมมิต) หรือการประชุมระดับผู้นำของอาเซียน ที่จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 14 กันแล้ว โดยครั้งนี้ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพ มีหน้าที่ต้อนรับเหล่าบรรดาผู้นำของประเทศสมาชิกที่จะเดินทางมาร่วมประชุม ซึ่งหลายคนอาจยังสงสัยว่าทำไมต้องมีการจัดประชุมอาเซียนซัมมิต ประชุมไปเพื่ออะไร และประเทศไทยได้ประโยชน์อะไรบ้าง วันนี้กระปุกดอทคอมมีคำตอบมาฝากกันค่ะ...

การประชุมผู้นำรัฐสมาชิกอาเซียน เรียกเป็นทางการว่า "ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน" ภาษาอังกฤษใช้คำว่า "ASEAN SUMMIT" จัดขึ้นโดย สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) หรือ อาเซียน (ASEAN) ถูกตั้งขึ้นเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการประชุมอาเซียนนั้น จะมีผู้นำแต่ละประเทศเข้าร่วมประชุม เพื่อหารือเกี่ยวกับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของกลุ่มประเทศอาเซียน

คำว่า "SUMMIT" เป็นภาษาอังกฤษ หมายถึง จุดปลายสุดของยอดเขา ความสำเร็จสูงสุดของกิจการหรือกิจกรรมใดๆ แต่ในทางรัฐศาสตร์ แต่คำว่า "SUMMIT" หมายถึง การประชุมระดับสูงสุดของผู้นำรัฐบาล หรือผู้นำสูงสุดขององค์กรใดๆ ที่จัดการประชุม

ประวัติความเป็นมา

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน ก่อตั้งปฏิญญากรุงเทพมหานคร (Bangkok Declaration) ขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 ณ วังสราญรมย์ ในกระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ ได้แก่ ...

- นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
- ดุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ประเทศมาเลเซีย
- นายนาซีโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
- นายเอส ราชารัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐสิงคโปร์
- พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ประเทศไทย

การก่อตั้งดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันดีอยู่ดี บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

ต่อมากลุ่มอาเซียนก็มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก โดย บรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2538 และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสหภาพพม่า เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2540 ต่อมา กัมพูชา ก็เข้าเป็นประเทศสมาชิกเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

สถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะแห่งความตึงเครียด และการเผชิญหน้า มาสู่สภาวะที่มีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จนกลายเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีบทบาท และพลังต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทำให้มีประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น และมีหลายประเทศในโลกสนใจที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์และกระชับความร่วมมือกับอาเซียนในฐานะคู่เจรจา (Dialogue Partner)

ซึ่งในปัจจุบันอาเซียนมีคู่เจรจา 9 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย, แคนาดา, ญี่ปุ่น, นิวซีแลนด์, สหรัฐอเมริกา, สาธารณรัฐเกาหลี, อินเดีย, สาธารณรัฐประชาชนจีน, รัสเซีย และ 1 กลุ่มประเทศ คือ สหภาพยุโรป รวมทั้ง 1 องค์การระหว่างประเทศ คือ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) โดยอาเซียนกับคู่เจรจาเหล่านี้จะมีการปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในลักษณะการประชุมระดับเจ้าหน้าที่และการประชุมระดับรัฐมนตรี

ความก้าวหน้าของอาเซียนดังกล่าว มีปัจจัยที่สำคัญจากความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์ต่อความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีต่อกัน โดยความร่วมมือในอาเซียน ที่สำคัญ ได้แก่...

ความร่วมมือทางการเมือง

อาเซียนตระหนักดีว่า ภูมิภาคที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง และความเป็นกลางจะเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่ส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้เจริญรุดหน้า จึงได้ร่วมกันสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ และสร้างเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันในระหว่างประเทศสมาชิก ผลงานที่สำคัญที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ คือ สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC) การประกาศให้ภูมิภาคอาเซียนเป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality: ZOPFAN) การก่อตั้งการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) และ สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone Treaty: SEANWFZ)

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

ปรากฏการณ์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ของโลก และการแข่งขันทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้อาเซียนตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องรวมตัวกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อปรับแนวการดำเนินงานนโยบายของตนให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในปี พ.ศ.2535 อาเซียนจึงได้ตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ขึ้น เพื่อที่จะส่งเสริมการค้าระหว่างกัน โดยการลดภาษีศุลกากรให้แก่สินค้าส่งออกของกันและกัน และดึงดูดการลงทุนจากภายนอกภูมิภาคให้เข้ามาลงทุนในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น เขตการค้าเสรีอาเซียนนี้จะบรรลุผลสมบูรณ์สำหรับสมาชิก 6 ประเทศแรกใน พ.ศ.2546 ตามด้วยเวียดนาม ในปี พ.ศ.2549 ลาวและพม่า ใน พ.ศ.2551 และกัมพูชาใน พ.ศ.2553

นอกจากนี้ อาเซียนยังได้มีมาตรการต่างๆ ในการส่งเสริมการค้าการลงทุน และความร่วมมือกันในด้านอุตสาหกรรม การเงินและการธนาคาร และการบริการระหว่างกัน ที่สำคัญ ได้แก่ โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมอาเซียน (ASEAN Industrial Cooperation: AICO) และ เขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area: AIA) เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อให้อาเซียนเติบโต มีความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ และมีความมั่งคั่งร่วมกัน อาเซียนจึงได้มีข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) ขึ้น เพื่อที่จะลดช่องว่างทางการพัฒนาระหว่างสมาชิกเก่าและใหม่ของอาเซียนด้วย

ความร่วมมือเฉพาะด้าน

นอกจากความร่วมมือทางการเมือง และเศรษฐกิจแล้ว อาเซียนยังให้ความสำคัญต่อความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ระหว่างประเทศสมาชิก ได้แก่ ความร่วมมือในด้านการพัฒนาสังคม การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและสนเทศ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการต่อต้านยาเสพติด ซึ่งล้วนเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โครงการความร่วมมือเฉพาะด้านระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนนี้มีจำนวนมาก และครอบคลุมในทุกด้าน และมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาคมอาเซียนมี "ความโอบอ้อมอารีร่วมกัน โดยการพัฒนาคคน ความสามารถในการแข่งขันทางเทคโนโลยี และความเป็นปึกแผ่นทางสังคม" โครงการความร่วมมือที่สำคัญในด้านนี้ ได้แก่ การจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน การประกาศให้อาเซียนเป็นเขตปลอดยาเสพติด

ในปี พ.ศ.2558 แผนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งทั่วทั้งภูมิภาค เป็นต้น นอกจากนี้ อาเซียนยังได้จัดตั้งมูลนิธิอาเซียน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในความเป็นอาเซียน และพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน

วัตถุประสงค์

ปฏิญญาอาเซียน (The ASEAN Declaration) ได้ระบุว่า เป้าหมายและจุดประสงค์ของอาเซียน คือ

1. เร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาวัฒนธรรมในภูมิภาค
2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยการเคารพหลักความยุติธรรมและ หลักนิติธรรมในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ตลอดจนยืนยันมั่นในหลักการแห่ง กฎบัตรสหประชาชาติ

ในโอกาสครบรอบ 30 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ใน พ.ศ.2540 (ค.ศ.1997) ผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรอง "วิสัยทัศน์อาเซียน 2020" (ASEAN Vision 2020) โดยเห็นพ้องกันในวิสัยทัศน์ร่วมของอาเซียนที่จะเป็นวงสมานฉันท์ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก การใช้ชีวิตในสภาพที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรือง ผูกมัดกันเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา ที่มีพลวัตและในประชาคมที่มีความเอื้ออาทรระหว่างกัน

พ.ศ.2546 ผู้นำอาเซียนได้เห็นพ้องกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน ที่ประกอบด้วย 3 เสาหลัก อันได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community-ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) ภายใน พ.ศ.2563 ต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู ฟิลิปปินส์ ผู้นำประเทศอาเซียนตกลงที่จะเร่งรัดกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จภายใน พ.ศ.2558

ประชุมอาเซียนแต่ละปี จัดที่ไหนอย่างไร

การประชุมสุดยอดอาเซียน หรือ ASEAN SUMMIT ครั้งที่ 1 จัดที่เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 23 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2519/ค.ศ.1976 หลังกำเนิดอาเซียนถึง 9 ปี อาเซียนในเวลานั้น มีสมาชิกเพียง 5 ประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียนมาด้วยกันโดยการประกาศปฏิญญาที่กรุงเทพฯ การที่ผู้นำประเทศไม่มีโอกาสประชุมพร้อมๆ กันอย่างเป็นทางการนานถึง 9 ปี หลังกำเนิดอาเซียน สะท้อนความสัมพันธ์ที่ยังไม่แนบแน่น และความไม่พร้อมในการร่วมประสานประโยชน์ของชาติระหว่างกัน

กาลเวลาผ่านไป หลังการประชุม ASEAN SUMMIT ครั้งที่ 1 แล้ว อาเซียนจัดการประชุมสุดยอดผู้นำบ่อยขึ้น แม้จะไม่เป็นประจำทุกปี

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 2 จัดที่กัวลาลัมเปอร์ ในปีถัดมา วางเว้นไป 10 ปี จึงจัดการประชุม **ครั้งที่ 3 ที่มะนิลา** อีก 5 ปี พบกันอีกครั้งที่ **4 ที่สิงคโปร์** ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งแรก ที่กรุงเทพฯ ในปี **พ.ศ.2538** ซึ่งเป็นการประชุมสุดยอดครั้งที่ **5** ครบการหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมของ 5 ประเทศผู้ก่อตั้งอาเซียน สรุปว่ามีการประชุมสุดยอดกัน 5 ครั้ง ในช่วงเวลาที่ยาวนานถึง 28 ปี จากนั้นผู้นำอาเซียนก็พบกันแบบไม่เป็นทางการสองครั้ง ที่อินโดนีเซีย ในปี พ.ศ.2539 และ ที่มาเลเซีย ปี พ.ศ.2540

ASEAN SUMMIT ครั้งที่ 6 จัดที่ ฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม หลังเวียดนามเข้าเป็นสมาชิกใหม่ 3 ปี มีการประชุมสุดยอดแบบไม่เป็นทางการกันอีกสองครั้งที่ ฟิลิปปินส์ และ สิงคโปร์ จากนั้น **บรูไนดารุสซาลาม สมาชิกลำดับที่ 6** อาสาเป็นเจ้าภาพ **ASEAN SUMMIT ครั้งที่ 7** ในปี พ.ศ.2544 และการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนเริ่มจัดเป็นประจำทุกปีต่อเนื่องจากนั้นเป็นต้นมา

ครั้งที่ 8 ปี พ.ศ.2545 ที่พนมเปญ **ครั้งที่ 9 ปี พ.ศ.2546 ที่ บาหลี** อีกครั้ง เป็นครั้งที่ **2** ที่อินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ **ครั้งที่ 10 จัดที่เวียงจันทน์ ปี พ.ศ.2547** รัฐบาลลาวในฐานะรัฐสมาชิกใหม่ที่เพิ่งเข้ามาได้ 7 ปี พยายามทำให้เป็นการเป็นเจ้าภาพถึงขนาดลงทุนสร้างบ้านพักใหม่ทั้งหมด ให้กับผู้นำอาเซียนทุกคนได้พักอยู่ระหว่างการประชุม ได้บรรยากาศเหมือนอยู่บ้าน มิใช่อยู่โรงแรมดังที่จัดการกันโดยทั่วไป **ASEAN SUMMIT ครั้งที่ 11 จัดที่กัวลาลัมเปอร์** พ.ศ.2548 เป็นรอบที่สองของเจ้าภาพมาเลเซีย แต่เกิดภัยธรรมชาติและปัญหาแทรกซ้อนทางการเมืองในประเทศ ทำให้ฟิลิปปินส์ขอเลื่อนการประชุมสุดยอด **ครั้งที่ 12 ข้ามปี พ.ศ.**

2549 ไปจัดในปี พ.ศ.2550 ที่เมือง Cebu ซึ่งงานนี้ฟิลิปปินส์ก็จัดอย่างยิ่งใหญ่สมกับที่ต้องรอคอย

ASEAN SUMMIT ครั้งล่าสุด ครั้งที่ 13 ครั้งล่าสุดที่ประเทศสิงคโปร์เป็นเจ้าภาพ จัดระหว่างวันที่ 18-22 พฤศจิกายน พ.ศ.2550 สิงคโปร์หมอดวาระการเป็นประธานอาเซียน ส่งต่อหน้าที่ตามลำดับอักษรชื่อประเทศให้กับราชอาณาจักรไทย ซึ่งเริ่มเป็นประธานอาเซียนมาตั้งแต่ เดือนสิงหาคมปี พ.ศ.2551 กำหนดจะจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนตามหน้าที่ ซึ่งจะมีโอกาสเดียวในรอบ 10 ปี โดยจะจัดที่กรุงเทพฯ เดือนธันวาคม พ.ศ.2551

แต่ปัญหาการประท้วงทางการเมืองทำให้รัฐบาลไทยต้องพยายามอย่างหนักในการยึดกำหนดการเดิมและรักษาชื่อเสียงของชาติไว้ โดยไม่เลื่อนและย้ายสถานที่ประชุมไปจังหวัดเชียงใหม่ แต่แล้วก็จำเป็นต้องเลื่อนการประชุมออกไป ด้วยความผันแปรทางการเมืองที่นำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ท่ามกลางความแตกต่างด้านนโยบายและพื้นฐานความคิดทางการเมืองของทั้งสองพรรค มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือความมุ่งมั่นที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของอาเซียน และหนักแน่นในการรักษาชื่อเสียงเกียรติภูมิของชาติในการเป็นประธานอาเซียน และการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนต่อไป

ซึ่งกำหนดการใหม่ของการจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 14 จะจัดระหว่างวันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ และ 1 มีนาคม พ.ศ.2552 ที่โรงแรมคิสติร์สออร์ท ชายหาด อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทั้งนี้ ไทยได้รับหน้าที่ที่ประธานอาเซียนต่อจากสิงคโปร์ ภายหลังจากการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ อาเซียน ครั้งที่ 14 ที่สิงคโปร์ ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2551 การดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของไทยอยู่ในช่วงเวลาที่สำคัญ เนื่องจาก...

1. กฎบัตรอาเซียนจะมีผลใช้บังคับ
2. มีการจัดทำแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมการเมืองความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพื่อมุ่งไปสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ.2558
3. อยู่ในช่วงเวลาเดียวกับที่คนไทย คือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน (วาระ 5 ปี ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ.2551 - 31 ธันวาคม พ.ศ.2555)

โดยที่กฎบัตรอาเซียนกำหนดให้วาระการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนเป็นไปตามปีปฏิทิน ดังนั้น หากกฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ภายในปี 2551 ไทยจะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนเป็นเวลา 1 ปี 6 เดือนคือ ตั้งแต่ กรกฎาคม พ.ศ.2551 – ธันวาคม พ.ศ.2552 แต่หากกฎบัตรฯ ยังไม่มีผลบังคับใช้ ไทยจะส่งมอบตำแหน่งประธานให้เวียดนามภายหลังการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 42 ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2552 ตามแนวปฏิบัติเดิม

ในช่วงเวลาเปลี่ยนผ่าน (อาเซียนที่ยังไม่มีและมักกฎบัตร) ไทยมีภารกิจต้องเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน 3 ครั้ง โดยกำหนดจะจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 วันที่ 15-18 ธันวาคม พ.ศ.2552 และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ปลายปี พ.ศ. 2552 รวมทั้งการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Summit Retreat) ในช่วงไตรมาสแรกของปี พ.ศ.2552

นอกจากนี้ ไทยยังได้รับการร้องขอ จากที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN FMs' Retreat) ที่สิงคโปร์ ให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ.2552 ด้วย นอกจากนี้ ในระหว่างการเดินทางเยือนไทยของเลขาธิการสหประชาชาติเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ไทยได้เสนอที่จะจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 3 ต่อเนื่องจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ในวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ.2551 ด้วย ขณะนี้ได้รับการตอบรับอย่างไม่เป็นทางการจากเลขาธิการสหประชาชาติแล้ว

ส่วนที่ประชุมคณะกรรมการประจำอาเซียน (ASEAN Standing Committee -ASC) ซึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมอาเซียนของประเทศสมาชิก จะทำหน้าที่กำหนดแนวทาง และเร่งรัดการดำเนินการตามมติที่ประชุมสุดยอดอาเซียน และที่ประชุมระดับรัฐมนตรี รวมทั้งให้ความเห็นชอบโครงการความร่วมมือด้านต่างๆ ภายในอาเซียนและระหว่างอาเซียน กับประเทศคู่เจรจา ตลอดจนรับทราบผลการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ทั้งนี้ อาเซียนจะตัดสินใจในเรื่องใดๆ โดยใช้ฉันทามติ

นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม (ASEAN Committee in Third Countries) ซึ่งประกอบด้วยเอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิกอาเซียนในประเทศคู่เจรจาทั้ง 10 ประเทศ และในประเทศอื่นๆ ที่อาเซียนเห็นสมควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียน ในประเทศที่สามจะทำหน้าที่ให้ข้อมูล และวิเคราะห์ท่าทีของประเทศที่คณะกรรมการอาเซียนตั้งอยู่

สำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานในการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก มีเลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าผู้บริหารสำนักงาน เลขาธิการอาเซียนจะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งโดยประเทศสมาชิก (ตามลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษของชื่อประเทศสมาชิก) และมีรองเลขาธิการอาเซียน 2 คน มาจากประเทศสมาชิกอาเซียนเรียงลำดับตามตัวอักษรชื่อภาษาอังกฤษของประเทศ และมีหน่วยงานเฉพาะด้านที่ดำเนินความร่วมมือ ในด้านต่างๆ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ในขณะที่กรมอาเซียนของประเทศสมาชิก จะทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการแห่งชาติของแต่ละประเทศ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของประเทศตนในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือในสาขาต่างๆ นโยบายหลักในการดำเนินงานของอาเซียนเป็นผลมาจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีเศรษฐกิจ และรัฐมนตรีในสาขาความร่วมมือต่างๆ ของประเทศสมาชิก

อย่างไรก็ดี โครงสร้างของอาเซียน รวมทั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนตามที่กล่าวมาข้างต้นกำลังจะถูกปรับเปลี่ยนตามกฎบัตรอาเซียนที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.2552

เพลงประจำอาเซียน

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียน (ASEAN Anthem Adjudicators' Panel - A3P) รอบสุดท้ายขึ้น ณ โรงแรมพูลแมน คิง พาวเวอร์ กรุงเทพฯ เพื่อคัดเลือกเพลงชนะเลิศจากเพลงที่เข้ารอบสุดท้ายทั้งหมด 10 เพลง โดยมีพลเรือเอก หม่อมหลวงอัศนี ปราโมช องคมนตรี เป็นประธานกรรมการและกรรมการฝ่ายไทย

คณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ คือ Mr. Haji Manaf bin Haji Kamis จากบรูไนฯ Dr. Sam Ang Sam จากกัมพูชา Mr. Purwa Caraka จากอินโดนีเซีย Mr. Khamphanh Phonthongsy จากลาว Mr. Ayob Ibrahim จากมาเลเซีย Mr. Tin Oo Thuang จากพม่า Mr. Agripino V. Diestro จากฟิลิปปินส์ Mr. Phoon Yew Tien จากสิงคโปร์ Mr. Pham Hong Hai จากเวียดนาม และพลเรือเอก หม่อมหลวงอัศนี ปราโมช เป็นกรรมการจากประเทศไทย

นอกจากนี้ ยังมีกรรมการจากประเทศที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกอีก 3 ประเทศ คือ Ms.Sandra Milliken จากออสเตรเลีย Mr. Bao Yuan-Kai จากจีน และ Ms. Keiko Harada จากญี่ปุ่น หลังจากการถกกันอย่างกว้างขวางในหมู่คณะกรรมการแล้ว เพลงที่มีชื่อว่า **"ASEAN Anthem (The ASEAN Way)"** ประพันธ์โดย นายกิตติคุณ สดประเสริฐ นายสำเภา ไตรอุดม และนางพยอม วลัยพัชรา จากประเทศไทย ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ชนะเลิศเพลงประจำอาเซียน

เพลง **"ASEAN Anthem (The ASEAN Way)"** เป็น 1 ใน 10 เพลงสุดท้าย ที่ได้รับคัดเลือกจากเพลงที่ส่งเข้าประกวดทั้งหมด 99 เพลง จากประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ผู้ชนะเลิศจะได้รับเงินรางวัลจำนวน 20,000 ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ประเทศไทยจะจัดงานเปิดตัวเพลงประจำอาเซียนขึ้น ในวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 ณ โรงละครอักษรา คิงส์ พาวเวอร์ คอมเพล็กซ์ และจะมีการนำเพลงประจำอาเซียนไปบรรเลงในช่วงพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่เชียงใหม่ ในวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2551

กฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียนเป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิก ที่กำหนดกรอบโครงสร้างองค์กร เป้าหมาย หลักการ และกลไกที่สำคัญต่างๆ ของอาเซียน และให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียน ในการดำเนินการตามเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ.2558 สร้างกลไกที่จะส่งเสริมให้รัฐสมาชิกปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ของอาเซียน และทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงมากขึ้น

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่บาหลี ปี พ.ศ.2546 ที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ.2020) ต่อมา ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 ที่เวียงจันทน์ สปป.ลาว ปี พ.ศ.2547 ผู้นำได้เห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (Vientiane Action Programme –VAP) ซึ่งกำหนดมาตรการในการขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียน ซึ่งรวมถึงการจัดทำกฎบัตรอาเซียนด้วย ซึ่งผู้นำอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 ปีถัดมา ได้เห็นชอบให้จัดทำกฎบัตรอาเซียนและตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกฎบัตรอาเซียน (Eminent Persons Group on the ASEAN Charter-EPG) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางการรวมตัวของอาเซียน และสาระสำคัญที่ควรมีปรากฏในกฎบัตรอาเซียน การร่างกฎบัตรอาเซียนทำกันในปี พ.ศ.2549 โดยให้คณะทำงานระดับสูง และได้เสนอให้ผู้นำอาเซียนลงนามในกฎบัตรอาเซียนระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ ปี พ.ศ.2550

การประชุมอาเซียนครั้งที่ 14 ใครเข้าร่วม ประชุมเรื่องอะไร และจัดที่ไหน

การประชุมอาเซียนครั้งที่ 14 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม พ.ศ.2552 ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมและเป็นภารกิจหนึ่งในระหว่างการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของประเทศไทย โดยมีผู้นำของประเทศสมาชิกฯ เข้าร่วมประชุม จำนวน 10 ประเทศ อาทิ ประเทศไทย, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์, สิงคโปร์, บรูไนดารุสซาลาม, เวียดนาม, ลาว, พม่า และกัมพูชา

ประเทศไทยจะได้อะไรจากการประชุมอาเซียน

➡ 1. เพราะประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มและผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียนเมื่อ 41 ปีที่แล้ว โดย ดร.ถนัด คอมันตร์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้ชักชวนเพื่อนรัฐมนตรีจากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีก 4 ประเทศ ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ มาร่วมหารือ และเห็นพ้องต้องกันที่ประเทศในภูมิภาคนี้ควรรวมตัวกัน เพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคง ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม จนนำไปสู่การลงนามใน "ปฏิญญากรุงเทพฯ" ที่พระราชวังสราญรมย์ (ที่ทำการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 ต่อมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม, เวียดนาม, ลาว, พม่า และ กัมพูชา ก็ได้ทยอยเข้าเป็นสมาชิกจนครบ 10 ประเทศ ในปี พ.ศ.2552

➤ 2. เพราะประเทศไทยได้เข้ารับตำแหน่งประธานอาเซียนต่อจากสิงคโปร์ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2551 และจะมีวาระไปจนถึง 31 ธันวาคม พ.ศ.2552 การทำหน้าที่ประธานอาเซียนของไทยในครั้งนี้ มีระยะเวลายาวนานกว่าปกติเพื่อให้สอดคล้องตามกฎกติกาที่กำหนดไว้ให้อาเซียนเริ่มทำงานตามปฏิทินสากล เริ่มจากเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม แต่การดำรงตำแหน่งในคราวนี้เพิ่มอีก 6 เดือน เป็นหนึ่งปีครึ่ง ซึ่งถือเป็นความไว้วางใจที่เพื่อนสมาชิกอาเซียนมอบให้แก่เรา

➤ 3. เพราะว่ากฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นธรรมนูญของอาเซียน ได้มีผลใช้บังคับในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียนนับตั้งแต่ วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2551 เป็นต้นมา กฎบัตรอาเซียนเป็นความตกลงระหว่างประเทศ สมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศที่กำหนดเป้าหมาย หลักการ โครงสร้างองค์กร และกลไกที่สำคัญ ๆ ของอาเซียน และทำให้อาเซียนมีสถานะนิติบุคคลหรือบรรลุนิติภาวะ ทั้งนี้กฎบัตรอาเซียนจะช่วย (1) เพิ่มประสิทธิภาพให้อาเซียนสามารถรวมตัวเป็นประชาคมได้สำเร็จในปี พ.ศ.2558 หรือ 7 ปีข้างหน้า (2) สร้างกลไกให้สมาชิกอาเซียนได้ปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ที่ได้ทำไว้ และ (3) ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชน และให้ประโยชน์แก่ชาวบ้านอย่างแท้จริง

➤ 4. เพราะว่าในช่วงที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพอยู่นี้ คนไทยก็ได้เข้าดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน โดย ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้ารับตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2551 โดยจะดำรงตำแหน่งตามวาระ 5 ปี จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 เลขาธิการอาเซียนจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้ประชาคมอาเซียนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

➤ 5. เพราะว่าการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งนี้ ผู้นำอาเซียนทั้งสิบจะลงนามในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ.2522 - พ.ศ.2558 ซึ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อก่อตั้งอาเซียน กล่าวได้ว่า 41 ปีผ่านไป อาเซียนกำลังจะก้าวเข้าสู่ยุคที่สอง จากความร่วมมือและการรวมตัวกันอย่างหลวม ๆ มาบัดนี้ก็มีเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะสร้างประชาคมอาเซียนให้สำเร็จในอีก 7 ปีข้างหน้า ประชาคมดังกล่าวเปรียบเสมือนบ้านหลังใหญ่ของอาเซียน ซึ่งนอกจากจะมีสามเสาหลัก ได้แก่ เสาหลักการ เมืองและความมั่นคง เสาหลักเศรษฐกิจ และเสาหลักสังคมและวัฒนธรรมแล้ว ยังมีอีกเสาหนึ่งที่หยั่งรากลึกในการปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก ไม่ว่าจะอยู่ในกรอบอาเซียนบวกสาม (จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้) หรือในกรอบที่ประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ซึ่งมีถึง ประเทศ ได้แก่อาเซียน 10 ประเทศ บวก จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาทั้งหลาย คือ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย แคนาดา สหภาพยุโรป และองค์การสหประชาชาติ

การเป็นประชาคมที่สมบูรณ์ จะทำให้ประเทศอาเซียนมีความมั่นคงปลอดภัย มีสันติสุข ประชาชนอาเซียน 570 คน มีโอกาสทางเศรษฐกิจ มีตลาดใหญ่ขึ้นเพื่อทำมาค้าขาย ลงทุน ทำให้มีรายได้มากขึ้น

➤ 6. เพราะว่าไทยในฐานะประธานอาเซียนมีความมุ่งมั่น ที่จะทำหน้าที่อย่างเต็มกำลัง ในช่วงเปลี่ยนผ่านที่อาเซียนมีกฎบัตรของตัวเอง เพื่อให้อาเซียนเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่กำลังหมุนตัวอยู่ทั่วทั้งภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งประเทศคู่เจรจาทั้งหลาย

➤ 7. เพราะอาจกล่าวได้ว่าการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งนี้เป็นการเปิดศักราชใหม่ ที่ไทยในฐานะประธานอาเซียนได้ริเริ่มให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสุดยอด ทั้งนี้จะมีการต้อนรับผู้แทน 3 กลุ่ม ได้แก่ผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน กลุ่มเยาวชนอาเซียน ผู้แทนภาคประชาสังคมอาเซียน จากประเทศสมาชิก ให้เข้ามาพบผู้นำอาเซียนทั้งสิบประเทศ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น จากนั้นไปไทยหวังว่าเสาหลักทางด้านสังคมซึ่งมีประชาชนอาเซียนเป็นฐานที่สำคัญ จะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นเรื่อยๆ ในกิจกรรมอาเซียน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันและช่วยกันเสริมสร้างประชาคมอาเซียนให้เข้มแข็ง

➤ 8. เพราะการประชุมสุดยอดอาเซียนที่ประเทศไทยในครั้งนี้ เกิดขึ้นท่ามกลางสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก ตั้งแต่ วิกฤตการณ์น้ำมัน วิกฤตการณ์ด้านอาหาร วิกฤตการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และที่สำคัญที่สุดคือ วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ที่เรียกติดปาก "วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์" ซึ่งมีจุดกำเนิดมาจากสหรัฐอเมริกา และลุกลามไปทั่วโลกอยู่ในขณะนี้

อาเซียนจะรับมืออย่างไร และไทยในฐานะประธานจะมีข้อริเริ่มอย่างไร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของอาเซียนบวกสาม (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) ได้ร่วมประชุมสมัยพิเศษที่จังหวัดภูเก็ตเพื่อหารือถึงมาตรการในการรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจ โดยข้อริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiatives-CMI) ที่ไทยได้เคยริเริ่มไว้ตอนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ที่เรียกกันว่า "วิกฤตการณ์ต้มยำกุ้ง" เมื่อสิบกว่าปีที่แล้ว จะได้รับการขยายผลและต่อยอดอีกครั้งหนึ่งในที่ประชุมครั้งนี้

➤ 9. เพราะว่าการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ยังเกิดขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศของไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นที่นานาประเทศมีต่อไทย จึงเป็นโอกาสดีที่เพื่อนสมาชิกอาเซียนและสื่อมวลชนจากทั่วโลกจะได้มาเห็นด้วยตัวเองว่าสถานการณ์ต่างๆ ภายในประเทศได้กลับเข้าสู่สภาวะปกติและมีเสถียรภาพแล้ว หากจะมีการแสดงออกของกลุ่มต่างๆ ก็จะอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และการใช้สิทธิเสรีภาพภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นเรื่องปกติ

➤ 10. เพราะการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยในครั้งนี้ คือการกลับคืนสู่เหย้า ณ จุดกำเนิดของอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งที่เพื่อนสมาชิกรอคอย ดังนั้นอย่าให้แขกบ้านแขกเมืองของเราผิดหวัง ช่วยกันเป็นเจ้าภาพที่ดี ด้วยการให้ความร่วมมือในการเสริมสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นไปด้วยไมตรีจิต ที่สำคัญ คือ ความประทับใจในความเป็นไทยของเรา เพราะท่านเหล่านี้จะกลับมาประเทศไทยอีกหลายครั้ง ในช่วงที่เราเป็นประธานอาเซียน จนถึงปลายเดือนธันวาคมปีนี้

เพลงอาเซียนร่วมใจ

เนื้อร้อง/ทำนอง ประภาส ชลศรานนท์

ดนตรี คุณพระช่วยออร์เคสตรา

ขับร้อง ป่าน ธนพร แวกประยูร / บี พีระพัฒน์ เถรว่อง

* อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

มาเลเซีย พม่า กัมพูชา ลาว ไทย

สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไน ฟิลิปปินส์ ... อินโดนีเซีย

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

(ญ.) รอบบ้านเราอยู่ติดกัน ขอบรั้วชนกัน เป็นบ้านพี่เมืองน้อง
 ตะวันออกเฉียงใต้เรื่องร้อง แผ่นดินสีทองสาดส่องบ้านเรา
 รอบบ้านเราอยู่ติดกัน สุขทุกซักรวมกัน แบ่งปันบรรเทา
 ฝนร่ำ ฝนแล้งก็แบ่งเบา บ้านเธอบ้านเขาเรามาช่วยเหลือกัน

(ซ้ำ *)

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

(ช.) ข้าวปลาและอาหาร ตั้งร้านเรียงกัน ผูกพันแลกเปลี่ยน
 วัฒนธรรมเราหมุนเวียน ปรับเปลี่ยนเชื่อมโยง เสริมส่งแข็งแรง
 (พร้อมกัน) มาจับมือกันสร้างรั้ว เพราะลมเศรษฐกิจนั้นมันพัดแรง
 รั้วนี้จะแข็งแรงแกร่ง มันอยู่ที่เรา ผอชชาวอาเซียนร่วมใจ

(ญ.) รอบบ้านเราอยู่ติดกัน ขอบรั้วชนกัน เป็นบ้านพี่เมืองน้อง
 ตะวันออกเฉียงใต้เรื่องร้อง แผ่นดินสีทองสาดส่องบ้านเรา

(ช.) เพราะบ้านเราอยู่ติดกัน สุขทุกซักรวมกัน แบ่งปันบรรเทา

ฝนร่ำ ฝนแล้งก็แบ่งเบา บ้านเธอบ้านเขาเรามาช่วยเหลือกัน

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ

(ช.) ข้าวปลาและอาหาร ตั้งร้านเรียงกัน ผูกพันแลกเปลี่ยน
 วัฒนธรรมเราหมุนเวียน ปรับเปลี่ยนเชื่อมโยง เสริมส่งแข็งแรง
 (พร้อมกัน) มาจับมือกันสร้างรั้ว เพราะลมเศรษฐกิจนั้นมันพัดแรง
 รั้วนี้จะแข็งแรงแกร่ง มันอยู่ที่เรา ผอชชาวอาเซียนร่วมใจ

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ) มาเลเซีย พม่า

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ) กัมพูชา ลาว ไทย

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ) สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไน

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาร่วมใจ) ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ... อาเซียน

(แก้ไขล่าสุด 1 มีนาคม 2552 ขอขอบคุณคุณ jiew pompimol สำหรับตรวจสอบเนื้อร้องที่ถูกต้อง)